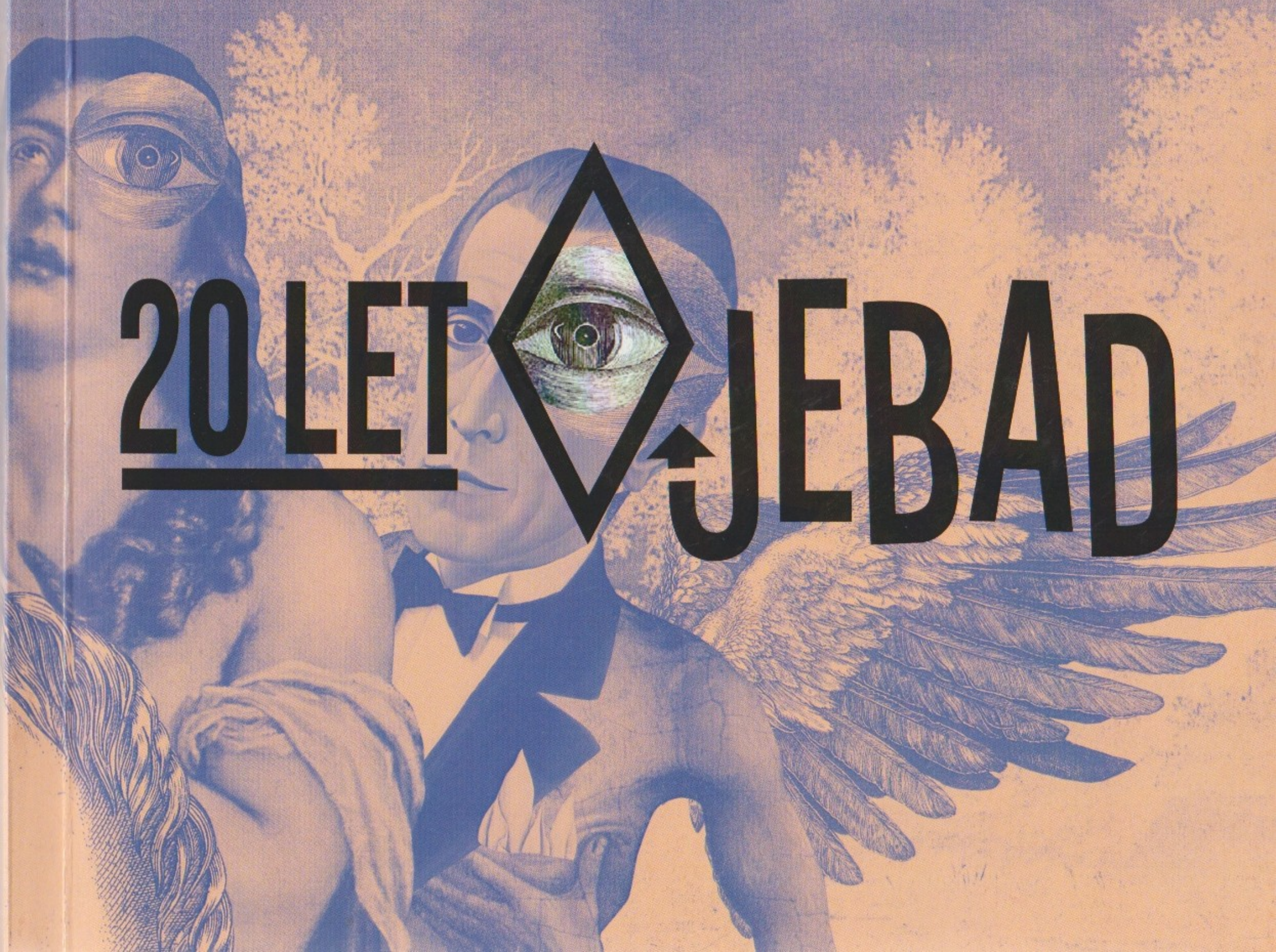

...ZEMŘEŠ, PROZŘEŠ, A VIDÍŠ TO STEJNĚ!

20 LET

JEBAD

DVACET LET TO JEBEM

Teprve po pár letech jsme si všimli, že sdílíme název s kapkami do očí pro psy a kočky se silným výtokem z očí. Několikrát jsme byli označeni za punkové divadlo. Nedovolil bych si tvrdit, že bychom byli vzorem punkového divadla. Možná tahle domněnka vznikla na základě toho, že málokterý soubor (spřátelený náchodský DRED by byl možná výjimkou) dovede tak kvalitně dlouho a intenzivně pít, ať už jde o divadelní festivaly nebo pondělí. To nás s punkem patrně pojí. Není vyloučeno, že jsme tuhle nálepku dostali kvůli rychlým impulzivním řešením technických, hereckých a dalších nedostatků. Nebo jen kvůli absenci jakékoli soudnosti a kvůli tomu, že málokterá divadelní skupina by s tím, co máme umělecky k dispozici my, šla do lidí.

Kdybych byl onnipotentní, uspořádal bych obrovskou odbornou konferenci na téma „Je Ojebad punkové divadlo? A je to vůbec divadlo? A proč nám to děláte?“ Nechal bych z mnohasettisícového fondu Ojebad vyrobit obrovský plakát přes celé průčelí domu v Soukenické 29. Stál by na něm název odborné konference a obrovský kosočtverec s okem uvnitř, který po tolik let zdobil naše plakáty. Graficky by to zpracoval Jéža, kterému bychom z Ojebadfondu zaplatili živého Sigmunda Freuda, aby ho zbavil traumatu, které jsme mu způsobili účinkováním v inscenaci Restaurant na konci vesmíru. Freuda s Jungem bychom ostatně pozvali taky, však nám do toho nevědomě furt kecaj.

Interiér prostoru Studia Paměť bych nafouknul velikostně natřikrát, aby se tam vešlo co nejvíc lidí, nejčastěji našich diváků, ať už živých či mrtvých. Zesnulí tentokrát nebudou jen figuranti, budou vzácnými hosty a budou mít slevu na baru. Za moderátora bychom nemohli zvolit někoho jiného než Maxe Quordplína v Milanově podání, v bílém kožichu s jeho fenomenálním šarmem a lícními kostmi. Zvažoval jsem i Tomáše Hnědého, ale toho bych spíš uvítal jako panelistu. Keynote by nepřednesl nikdo jiný než profesor Císař, na něj by mohli navázat Max Lederer a Peter Handke. Jeden nobelista nám bude stačit, Handke ostatně stejně nebude machrovat, až si uvědomí, že po něm budou mluvit Daniil Charms s Jamesem Joycem. Nesmíme je posadit vedle sebe, mají oba velmi odlišné názory na ideální délku díla a oba umí obstojně anglicky, ještě by se raflí.

Číšnice se budou ladně vznášet prostorem a roznášet benešův sekret, čubčí pajšl nebo polibky bratří Mašínů, pozorný účastník konference si jistě zvládne povšimnout, že se číšnice místy promění v anděly a místy v erynie. Pro abstinenty bude k dispozici čaj od našeho předního mongolského čajáře Čajčaje. I děti zabavíme, budou si moct na vlastní kůži vyzkoušet, jaké to je, když je tatínek v podobě Dostojevského na Štědrý den zapomene v promrzlé ruské hospodě, zatímco venku hučí vánice, a popelníky a skleničky si s nimi začnou povídat. O trauma se netřeba bát, dobře to dopadne. O zajištění bezpečí celé konference se budou starat James Jelito a Bruce Kopyto, jinak známí jako nejlepší detektivové v tomto vesmíru.

Autory jednotlivých konferenčních příspěvků vyrovnáme vedle sebe. Neomezoval bych je jen na ty, které máme rádi, přihodil bych tam i spoustu těch, které rádi nemáme, nebo i máme, ale není to vidět, protože si z nich děláme furt prdel. Taková pořádná konference se neobejde bez pořádných rozhovorů, a to takových, aby se i lidé z publika mohli ptát. Joyce by mohl dělat rozhovor s Homérem, mají toho ostatně hodně společného, oba blbě vidí. Ale jak je znám, stejně jen skončí u toho, že Ojebad pojetí Odysseovy postavy je dosud to nejlepší. Ten by k tomu pak taky mohl něco říct, ale zas ať se nám to nenatahuje.

Doktor Tesař by mohl promluvit s Douglasem Adamsem o metodách vyšetřování trestných činů v alternativních dimenzích a jaký to bude mít vliv na historii. Annie necháme moderovat debatu mezi Tolstým, Čechovem, Puškinem, Dostojevským a Bulgakovem o odkazu westernu v klasické ruské literatuře. Všichni jmenovaní jsou navíc velkými fanoušky country, takže ocení vystoupení kapely Siréni, jež bude připravena na konec programu.

Oběd bych nedával společný, uděláme to metodou švédských stolů, v nabídce budou vejce Junnka, kompot s bílým chlebem nebo různí sentientní přežvýkavci, co se sami nabídnou, abyste je sežrali. Z hladových porotců amatérských přehlídek bych pozval rovnou všechny. Jája je pak může o pauzách naučit různé tance, haku nevyjímaje.

Rozhodně bych věnoval každému z letitých členů Ojebad dost prostoru, aby se ho návštěvníci mohli zeptat na cokoli. To proto, abychom konečně zodpověděli, jestli Ojebad skutečně dělá punkové divadlo, ale abychom dali i účastníkům možnost poznat, kdo za tím vším stojí.

Představoval bych si spoustu zajímavých otázek jako: „Ivono, jak to vlastně děláte, že zvládnete dvěma rukama hrát na cello a k tomu jíst vlašák?“ nebo „Koráči, kdo má větší fanklub, Jelito nebo Kopyto?“ a podobně.

Oskara výjimečně osvobodíme od jeho barmanských povinností a prdneme místo něho někoho jménem Marie nebo Josef, to vyjde nastejno. Nechme ho trochu se proběhnout, zařvat si, zdvihnout do vzduchu pár činek, u nichž nikdo nepochopí, jak je možné, že je člověk s jeho konstitucí unese.

A po skončení programu by mohla přijít ta pravá podívaná. Za okny bude ve fotonových bouřích vybuchovat vesmír a blížit se konec veškerenstva. Nám a všem starým známým, divákům, spolupracovníkům bývalým i budoucím to ale bude jedno. Bude se pít a hodovat, debatovat o umění a až přijde Čas, pozdraví, odhodí svou lineární podobu a přijme tu pravou, cyklickou, a ulehnou vlk s beránkem pospolu a žena, utlačovaná žena východu, odhodí svou parandžu a kavalíři vyberou si víly podle srdce svého. Na brüderschaft a dalších dvacet let Ojebad, přátelé.

Otto Linhart

REPERTOÁR

OJEBAD

CHAL-GALLAJ

(D. CHARMS A OJEBAD), 2009 *STR. 45—53*

JELITO A KOPYTO: NEJLEPŠÍ DETEKTIVOVÉ V TOMTO VESMÍRU

(M. DEDERA , J. TESAŘ), 2010 *STR. 54—59*

TRIALOG

(T. WILLIAMS), 2011 *STR. 60—61*

PRAHA-HRONOV ZPÁTEČNÍ

(V. V. JEROFEJEV, O. LINHART, O. HULEC), 2013 *STR. 62—67*

VÁNICE

(M. A. BULGAKOV, F. M. DOSTOJEVSKIJ, O. LINHART, A. S. PUŠKIN,
L. N. TOLSTOJ), 2014 *STR. 68—73*

CESTA JE CÍL

(M. DEDERA, O. HULEC), 2015 *STR. 74—85*

RESTAURANT NA KONCI VESMÍRU

(D. ADAMS), 2016 *STR. 86—92*

ZMRDCARD

(M. DEDERA, O. HULEC), 2017 *STR. 93—97*

ODBORNÁ POROTA

(O. LINHART A OJEBAD), 2019 *STR. 98—108*

2. DÍL

(J. JOYCE, O. LINHART A OJEBAD), 2022 *STR. 109—115*

PORTRÉT UMĚLCE JAKO

(J. JOYCE, O. LINHART A OJEBAD), 2026 *STR. 109—115*

**ČLENOVÉ
SOUBORU –
VČERA,
DNES
A ZÍTRA**

ALICE BOUŠKOVÁ

Hrála od Hronova po 2. díl

Foto: Milan Strotzer, Odborná Porota, Šrámkův Písek, 2019

ANNA ČERNÁ

Hrála všude

Foto: Milan Štrotzer, Odborná porota, Šrámkův písek, 2019

IVONA VAVŘÍKOVÁ

Hrála skoro všude

Foto: Milan Strotzer, Odborná porota, Jiráskův Hronov 2019

JANA KLÍCHOVÁ

Hrála v Chal-Gallaj, Jelito a Kopyto: Nejlepší detektivové v tomto vesmíru

Foto: Adam Hruška, Chal-Gallai, Stodůlecký píseček, 2009

NET

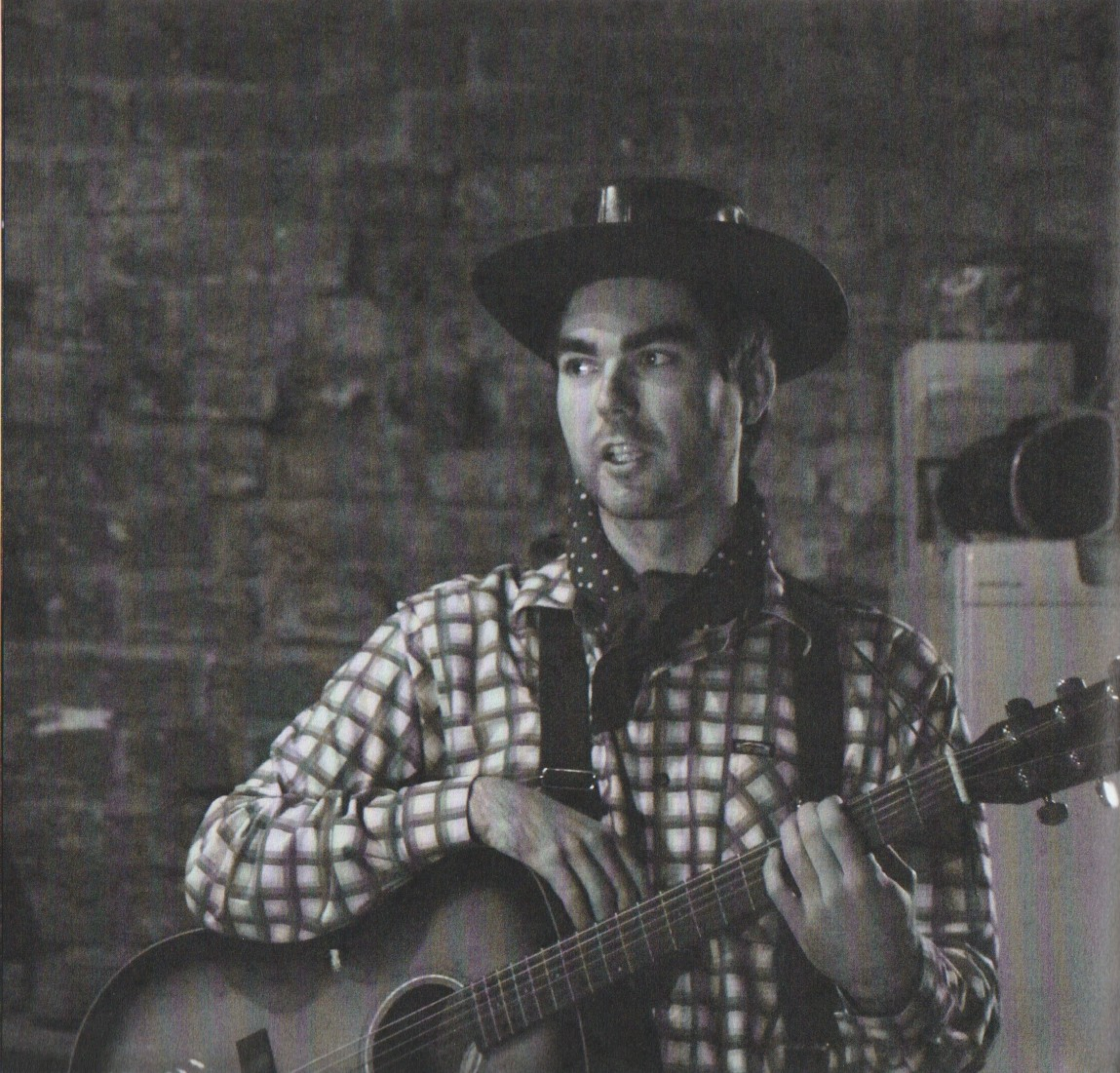

JAN KORANDA

Hrál všude (a tam kde nehrál, jako by hrál a naopak)

Foto: Archiv Ojebad, Kamil Košun, Praha-Hronov zpáteční, 2018

DR. PHIL.
JAN TESAŘ

Hrál skoro všude

Foto: Jéža von Satén, Baryton, Vánice, 2014

JUNNA LANNE

Hrála (nebo alespoň mluvila) všude

Foto: Jéža von Satén, Baryton, Vánice, 2014

MILAN DEDERA

Hrál všude

Foto: Milan Strotzer, Odborná porota, Jiráskův Hronov, 2019

OSKAR HULEC

Hrál všude

Foto: Milan Strotzer, 2. díl, Šrámkův Písek, 2022

OTTO LINHART

Hrál všude

Foto: Milan Strotzer, Praha-Hronov zpáteční, Volyně, 2014

PROKOP BLÜMEL

Hrál v Odborná porota, 2. Díl, Portrét umělce jako

Foto: Milan Strotzer, Odborná porota, Jiráskův Hronov, 2019

ZDEŇEK BUCHAL

Hrál v Chal-Gallaj, Jelito a Kopyto: Nejlepší detektivové v tomto vesmíru, Portrét umělce jako

Foto: Ondřej Poloprudský, Portrét umělce jako, Modrý kocour Turnov, 2026

ZALOŽENÍ OJEBAD

Psal se rok 2006 a já sem se vrátil z výměnného pobytu v Německu, kde sem se sice s nikým nikdy nevyměnil, zažil sem strasti, které ve mně místo multikulturní tolerance zasely zrnko xenofobie, ale také sem se vrátil obohacen o jeden semestr improvizčního divadla a nové techniky jeho provozování. Protože mě dost frustrovalo, že sem se tehdy v němčině nemohl v improvizaci dostatečně jazykově projevit, chtěl sem to zkusit v češtině. A protože sem nevěděl, kde to dělat, napadlo mě založit vlastní soubor.

Komu jinému říct než kamarádovi, se kterým sem chodil už na základku, pozdějš na vejšku (což sem ještě nevěděl) a spoluredaktorovi bulvární rubriky Teplé kraje ve školním časopise – Oskarovi. Na nástěnku vedle sborovny v našem Gymnáziu Jižní Město sme na začátku semestru připíchlí náborový formulář s přihláškou do právě vzniklého improvizčního semináře. Na seznam se po několika dní bez zájmu většiny studentů přihlásil pouze tehdy nám neznámý Otto Linhart. Vzali sme tedy věc do vlastních rukou a začali dělat nábor ve třídách sami. Myslím, že sme u toho zapůsobili nejen kvalitním vtípem, ale taky vrozeným šarmem, díky kterému sme nalákali spolužačky (taktéž nám tehdy neznámé) z druhého ročníku – Aničku, Junnu a Janu. Slovo dalo slovo, Jana přibrala bráchu Martina, Oskar přibral učitelku češtiny Ivonu a školníka Zdeňka, se kterejma tenkrát udržoval vřelé vztahy. Já sem ještě přibral Petra Fábryho a Honzu Korandu a náš improvizční seminář byl naplněn.

První zkouška proběhla v hudebně GJM – už ani nevím proč, zrovna tam. Asi sme měli ňákej dobrej dyl s paní Haisovou, která měla ráda Ottu. Pamatuju si první hodinu semináře, kde s Oskarem ňjak aktivisticky promlouváme před naší novou skupinkou, a pak už se na to vrháme, dáváme dvoják, troják, obtleskávání, dům a zahradu a všechny tyhle cvičení jak z učebnice improvizace. Občas nám to jde, občas je to trapný, myslím, že velký talent na nečekaný zvraty měl Petr Fábry, kterej však bohužel postupně začal odpadat. Stejně jako někteří další. Ale většina se nevzdala a docházela celej semestr. Už nevím, kdy sme se postupně přesunuli se zkoušením do klubu Na Dně, o kterém poreferuji v dalším příspěvku. No a přátelé, tak vznikl Ojebad!

Milan Dedera

4x Foto: Archiv Ojebad, Pobyt na GJM, Jižní město, 2009

OJEBAD VS. VÝKŘÍK

Po prvních zkouškách v hudební učebně gymnázia jsme se značně zprofesionalizovali a pronajali jsme si přilehlou scénu nízkoprahového klubu Na Dně, jehož provoz zajišťoval pan Honza, kterému nikdo z nás neřekl jinak než Johnny Debil a jehož jedinou, a někdy až příliš složitou, úlohou v procesu našeho zkoušení bylo odemknout a zase zamknout klub. Myslím, že po tom, co Johnny vyhodnotil, že tento úkol je nad jeho síly, obdrželi jsme vlastní klíče od nízkoprahového klubu, a tak začla naše nová éra.

V klubu Na Dně jsme myslím vydrželi dva roky, než jsem odmaturoval, a možná i dýl. Naše improvizační schopnosti se začaly na nové scéně rychle zdokonalovat a po čase jsme si domluvili improvizační souboj se souborem Výkřik. Chtěl jsem napsat spřízněným, ale úplně to tak neplatí, vůbec už si nepamatuju, kde jsme je tenkrát vyhrabali. Nicméně dohoda byla následující: jednou zavítáme na jejich zkoušku, poté oni na naši a pak proběhne improvizací battle v klubu Na Dně. Naše návštěva na zkoušce improvizacího souboru Výkřik byla rozporuplná, dobrý bylo, že jsme se naučili skvělou novou improvizací techniku zvanou Tagadá, kdy skupina v kroužku říká: tagadá, hají, hejja, hot dááun a čin čin a doprovází to máchnutím ruky jedním nebo druhým směrem. Obzvláště spojení „hot down“ jsme si velmi oblíbili, což jsme dali nejednou najevo už při zkoušce s Výkřikem.

Trochu blbý bylo, že Výkřik se držel striktně pravidel improligy, kde bylo zakázaný mluvit sprostě či ne-reagovat na něčí podnět, to pak člověk dostal faul. Oboje bylo základem našeho přirozeného projevu, takže jsme s kolegy nebyli příliš kompatibilní. Na druhé zkoušce u nás jsme pak Výkřiku způsobili další šok, a to sice, že jsme při zkoušce pili pivo, což jen postupem zkoušky stupňovalo touhu dělat improvi-zační fauly. Myslím, že se na náš vzájemný souboj příliš netěšili a několikrát zdůrazňovali, že vše musí proběhnout podle impropravidel.

Pak nadešel čas velkého impro zápasu, pozvali jsme polovinu spolužáků z gymplu, kteří nás notně povzbuzovali, porušili jsme hned na úvod zásadní pravidlo improligy, a to tím způsobem, že jsme se před tím docela slušně vožrali. Tím jsme se vyhecovali k dalším přohřeškům proti pravidlům. Při hlaso-vání (které bylo zajištěno převážně našimi spolužáky) jsme vyhráli na plný čáře a i přes pár trestných bodů jsme odcházeli z klání jako vítězové. Dveře do improligy však zůstaly od té doby navěky zavřeny. V tom jsme tehdy viděli velké pozitivum jak pro nás, tak pro improligu.

Milan Dederá

4x Foto: Archiv Ojebad, Improvizační battle v klubu Na Dně, 2007

IMPROVIZACE SE VYČERPALA ANEBO OJEBAD CHARMSE

Improvizace se vyčerpala. To byl možná ten důvod. Anebo si prostě soubor Ojebad všiml, že divadlo založené na neměnném nebo minimálně pozměněném slově taky zaznamenalo v minulosti své úspěchy (pozn. editora: úplně nevím, co tím chtěl autor textu říct, ale nechávám to tam). Nebo možná už jen nešlo ojebad víc improvizáčnické divadlo a nastal čas ojebad klasiku. A to se také stalo. Stejně jako spousta začínajících souborů postkomunistických států, a České republiky především, si Ojebad vybrali na první pohled snadno působící materiál nesnadného kalibru – dílo Daniila Charmse, vlastním

jmenem Daniila Ivanoviče Juvačeva. Když Otto po skoro dvaceti letech projevil na rozborovém semináři v Turnově – nad jinou inscenací Charmsova díla – přání vidět jednou teatrologickou studii o tom, proč je zrovna tento autor u začínajících amatérských souborů tak populární, odsouhlasilo mu to několik přítomných divadelních kmetů. Ti už totiž ani nebyli schopni vyjmenovat, kolikrát o Charmsových bábách, stařenách a Zrzavém slyšeli.

Právě z Charmsovy Báby v překladu Václava Daňka dal Otto dohromady původní text. Nešlo o geniální dramaturgii, v podstatě to bylo jen deset scén roztažených na hodinu, do kterých v dalších reprízách přibýly Junniny vstupy, díky čemuž zazněl Charms i v originále, a navíc s Junniným obličejem osvětleným plamenem zippa. On by to asi i tak byl hezký obraz, kdyby ovšem Ojebad nehrálo Chal-Gallaj (jak se kus jmenoval) povětšinou uprostřed dne: buď ve vojenském stanu na punkovém festivalu, v proskleném atriu nové budovy VŠE, nebo rovnou pod širým nebem v pravé poledne.

Právě u Charmse se začalo rodit to, co vejde v historii divadla ve známost jako „metoda Ojebad“ - tedy řešení komplexních problémů na místě, pokud možno nejprimitivnějším způsobem, vedle něhož i se- lský rozum vypadá jako Nikola Tesla. Předně kostýmy vznikly za 10 minut tak, že Ivona s Oskarem přivezli přebrané šatníky po dědečcích a babičkách, strýčcích a tetičkách. Během první a jediné kostýmové zkoušky narazilo Ojebad na první problém, a to ten, že Milan v jakémkoli oblečení vypadal, jako když právě sestoupil z mola na módní přehlídce. Zkoušeli tehdy všechno, ale ani tepláky natažené pod bradavky nefungovaly. Zdeněk, který strávil mezi absurdními existencemi nemálo let svého života, se dokonce snažil Milana naučit, jak nevypadat dokonale, ale ani to nepomohlo. Bezradnou situaci souboru včetně Milana, který se styděl za svou neschopnost vypadat jinak než jako model, vyřešil nakonec on sám, a to tak, že se pokusil váguse, opilce, alpinisty a jiné absurdní figury hrát. Od těch dob přestal být pro soubor jeho zevnějšek problémem.

Během zkoušení se ale objevil další problém, jenž se pak v dalších dvaceti letech ukázal být problémem každé inscenace. V obraze s názvem *Sen* byl do role Vrbičky obsazen právě Koráč, který se pro spáče ničného vlastními sny zdál být dokonalou volbou. Uprostřed hry měl pronést prostou repliku: „Už nebudu spát.“ Naneštěstí se ukázalo, že Koráč tuto větu není schopen vyslovit, ať se dělo cokoli. Vzniklo tak takzvané „prokletí jedné Koráčovy repliky“. Nebylo to přitom o tom, že by větu nedovedl vyslovit. Už na začátku inscenace měl dialog, ve kterém říkal Jáje chlípně: „Pojď, půjdem spolu spát.“

„A proč ve dne spát,“ zněla její odpověď. „Pojď spát!“ nařizoval jí v každé repríze a vždy bezchybně. Jakmile se ale jen přiblížil k té osudné větě ze *Snu*, nebyl schopen ji říct správně. Po mnoha opakovaných scénách, která by jim i Stanley Kubrick mohl závidět, po mnoha hádkách a zoufalých snahách bylo maximem, kterého Koráč dosáhl: „Nebudu spát, už.“ Nešlo o jedinou změnu v původním textu. Oproti mistrné předloze přibyla do scény *Vzpoura* lepidopterologická halucinace v podobě Annie, která při každé repríze zaimprovizovala novou přednášku o neexistujících exemplářích motýlů.

Navzdory tomu, že se premiéra Chal-Gallaj setkala s negativním přijetím poroty – kde dokonce zaznělo, že kočka, která během představení přešla přes scénu, předvedla nejlepší výkon z celého souboru – a z přehlídky amatérského divadla Stodůlecký Píseček nikam nepostoupila, dočkala se překvapivého množství repríz (inscenace, ne kočka). Tento incident navíc odstartoval snahu souboru mít vždy na jevišti nějaké živé zvíře. Z historického hlediska se to ukázalo být slepým vývojovým nápadem, částečně i kvůli tomu, že časem došla zvířata.

Pokud však po sobě inscenace Chal-Gallaj něco zanechala, pak to byly spekulace o osudu samotného Daniila Charmse. Ottovi se nelíbilo, jak málo toho o autorových posledních dnech víme, když do programu psal jeho medailon. Datum Charmsova úmrtí, 2. února 1942, které známe jen díky tomu, že jej strážný leningradského vězení č. 1 sdělil Charmsově vdově bez udání příčiny smrti, v Ottovi vyvolalo takový smutek, že na konec medailonu připsal větu: „Podle neověřených zpráv internaci přežil, utekl do Nepálu, kde přijal jméno Mahariši Šiva a do dnešních dní se věnuje literatuře.“

Optimistický závěr medailonu se roznesl natolik, že tyto neověřené zprávy přijali diváci i přátelé souboru za fakt. Někteří s tím dokonce žijí dodnes, ačkoliv jde – podle Ottových slov – jen o výmysl. Na druhou stranu – pokud autor těchto řádek vyjmenoval všechny členy souboru ve třetí osobě, kdo je vlastně píše? Možná někdo, kdo v něm nehrál. Nebo možná někdo, koho ten pitomý pražský soubor vyrušil z jeho sekluzívních meditací v tak ceněné anonymitě úpatí Thyangboche, aby jim napsal text do hloupého almanachu ke dvaceti letům. Možná někdo, kdo už třináct dekad chodí po zemi a tohle nemá zapotřebí. Takhle stačí? Kdy tohle skončí?

Otto Linhart

RECENZE

CHAL-GALLAJ

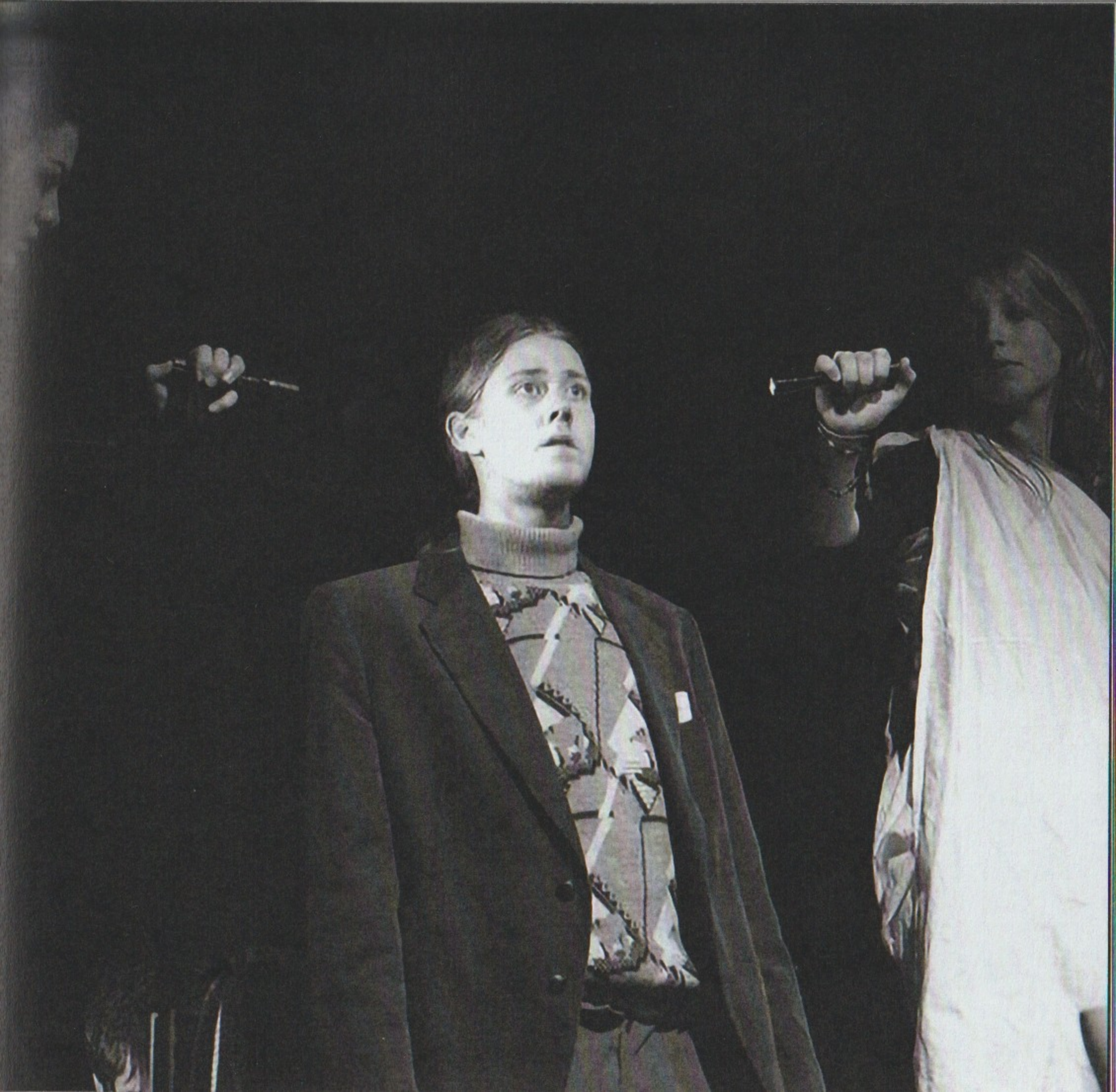
Soubor Ojebad Praha sehrál představení s názvem Chal-Gallai, vlastní dramatisaci románu ruského spisovatele Daniila Charmse. Za výbornou režijní invenci se dá jistě považovat začátek inscenace, kdy na scéně nejdříve probíhá (i když po neustálých odsouváních) plození a následný porod. Po těchto výstupech se však hra jakoby zacyklí do kupy scének, neustále se za sebou vrstvících, což na diváka může působit nudně. Volba pro uvedení toho textu na jeviště byla jistě dobrá, jen by bylo potřeba učinit více dramaturgických úprav. Toho by se měly týkat i výstupy rusky předčítající dívky, jejichž funkcí bylo hlavně vyplnit přestavby scény. Výtvarné provedení inscenace působilo nedotaženě obzvláště v loutkových scénkách. Zato živý hudební doprovod byl hodnotným vkladem celé inscenace.

Markéta Vöröšová, Dagmar Brtnická, Stodůlecký píseček 2009 – Chal-Gallai.
Amatérská scéna 2009, č. 2, s. 17 - 18.

РАМ
ОАНЯ
ИНИМАЕТ

TOTO JE VŠE, CO
ZBYLO PO VAŠEM
MANŽELOVI.

4x Foto: Adam Hruška, Praha, Chal-Gallaj, Stodůlecký píseček, Praha, 2009

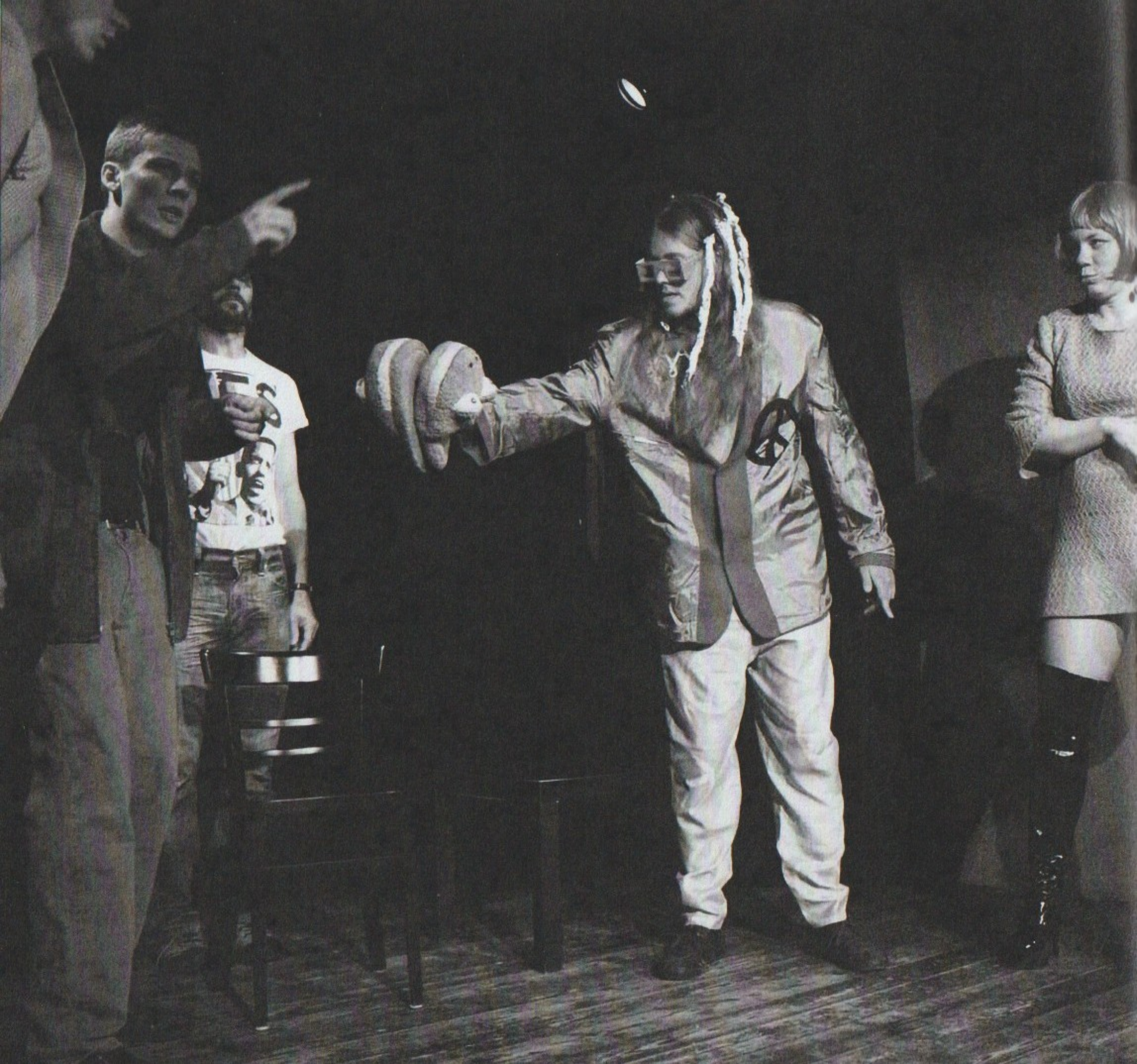

**JELITO
A KOPYTO:
NEJLEPŠÍ
DETEKTIVOVÉ
V TOMTO
VESMÍRU**

O této hře by bylo možné napsat mnoho. Je to jednak první a poslední počín autorského dua dr. Tesaře a Dedery, M.A., jednak toto dílo potvrzuje ambice souboru realizovat se v absurdním humoru. Extrémně silná byla v tomto případě výprava a galaktický rozměr narativu, jemuž se může rovnat snad jen D. Adams či D. Naylor. Brilantním kostýmům vévodily kozačky a součástí scénografie byl i klasický analogový telefon či digihra. Akční sekvence spolu s dialogy též formovaly poetiku souboru, ať už se jednalo o památnou narážku „Kopyto, stopa!“ či vybroušenou a skvěle vystavěnou sekvenci, která diváka vede k pointě, že Jelito a Kopyto není uzenářství, masna, a už vůbec ne řeznictví. Dobré hry zkrátka nestárnou.

Jan Tesař

4x Foto: Dominik Fron, Jelito a Kopyto: Nejlepší detektivové v tomto vesmíru, Café Potrvá, 2010

TENNESSEE...

V historii našeho souboru jsou hry, na které se vzpomíná s láskou a až romantickou něhou. Inscenace založená na díle Tennessee Williamse mezi ně rozhodně nepatří. Díky milosrdnému propadlišti času, který se na kolektivních traumatech všech zúčastněných podepsal tím, že úspěšně vytěsnil většinu vzpomínek na ono sobotní ráno ve Stodůleckém divadle, lze přesto říci, že svým dopadem tato inscenace na publikum i porotce zapůsobila podobným způsobem jako Stopařův průvodce po galaxii, jenž byl hrán o několik let později.

Z jistého pohledu je pokus o zpracování Williamse partou ani ne dvacetiletých greenhornů, jejichž dosavadní herecká i režijní zkušenost stála na afro parukách, prvoplánovém humoru a rádoby vtipných odkazech na popkulturní ikony, troufalý, neomalený, ba přímo drzý. Na druhou stranu znamenala premi/derni-éra pro soubor zásadní bod zlomu a obratu. Všichni členové totiž pochopili, že a) je těžké hrát (postavy) tak, aby to bylo uvěřitelné, b) neumíme hrát (dramata, tragédie) a jediné, kde by pšenka mohla kvést, je komedie založená na (ne)herectví.

S odstupem dekad je tedy nutné zdůraznit, že Tennessee přispěl zcela zásadním způsobem k sebeidentifikaci poetiky souboru a zároveň dodnes slouží jako memento vytyčující hranice, nebojme se je nazvat teatrologickým Rubikonem, které jsou pro Ojebad nepřekročitelné.

Jan Tesař

Foto: Vojtěch Brtnický, Trialog, Stodůlecký píseček, Praha, 2011

PRAHA- HRONOV ZPÁTEČNÍ

Je to – jak soudím z toho, co jsem o něm četl i slyšel – soubor zvláštní, jenž od roku 2005, kdy vznikl, je pro ty, kdo jej tvoří, zřejmě něčím víc než jenom příležitostí a možností vstupovat na prkna, která znamenají svět a těšit se přízni (či nepřízni) diváků. Tentokrát pánové Otto Linhart a Oskar Hulec na motivy poémy V. V. Jerofejeva adaptovali pro tento soubor „bibli všech alkoholiků“ – Moskva-Petuški zpáteční. Viděl jsem její divadelní provedení dvakrát; pokaždé to byla příležitost pro lidsky i umělecky zralé herce, kteří v tom moři alkoholu objevovali existenciální kruh marnosti lidských životů. O to více mne zajímalo, co si s tím počne mladý český amatérský soubor.

Viděl jsem představení, které na místě prvého a hlavně vyzývá diváka k tvořivému rozumění, jež završuje dílo jako mnohostranný a nevyčerpatelný proces „dění smyslu“. V Praha-Hronov zpáteční nejde o tradičně pojatou inscenaci jako záměrně realizovaný, pevný, fixovaný a stabilní scénický tvar, jež je

předlohou pro představení. (...) Snad to, co jsem doposud napsal, postačí na to, aby bylo dost zřejmé, že je to opravdu jiný typ divadla než ten, jež jsme zvyklí chápat jako činohru. Přitom si nemyslím, že Praha-Hronov zpáteční je záměrná provokace, nebo snad záležitost demonstrující náležitě okázale odpor k některým podobám divadelního jazyka. Je – soudím – vsutku spontánním výrazem jiného chápání divadla, jež zcela přirozeně vyvěrá z doby postmoderní, která se vyznačuje krizí důvěry v nezpochybnitelné kategorie, hodnoty, instituce. Tedy v tomto případě v principy a postupy, jež konstituují činohru na základě mimetické reference ustavující její realistickou podstatu. Pro toto „nemimetické“ divadlo asi nevystačíme s označením, jež jsme si tak oblíbili – postdramatické divadlo –, neboť máme co do činění se změnami hlubšími než s proměňováním divadla na konkrétní praktické úrovni. Na abstraktnější úrovni je to odmítnutí realistické epistemologie a tím i osvícenského projektu divadla, ale mimo jiné také sklon k radikální sebereflexivitě, což se zásadně dotýká i představení, jež zavedlo podnět k tomuto Druhému břehu. Trvání na přítomnosti originálů tvůrců při předvádění a na ostentativní, prezentativní komunikaci je vždycky manifestačním projevem této tendence.

Jan Císař, Z druhého břehu aneb Volyňské přemítání, Amatérská scéna 2014

4x Foto: Kamil Košun, Praha-Hronov zpáteční, Studio Paměť, 2018

TAM JE VÁNICE JAK ZE ŠPATNÉHO ROMÁNU

Michail Afanasjevič Bulgakov, Alexandr Sergejevič Puškin, Fjodor Michajlovič Dostojevskij a Lev Nikolajevič Tolstoj – každý z nich napsal povídku s názvem Vánice. A právě z této shody vychází vánoční speciálka Ojebad.

Stačilo si představit, že se tihle pánové potkají v jedné hospodě a začnou si vyprávět o svých Vánicích. A co kdyby se k nim v té hospodě přidal i Otto? Aby tam mohl být, musel se objevit i jeho text – existuje. Ten o zapomenuté holčičce v hospodě, která si povídá s popelníkem a sklenkami.

Tak jo. Hostinská bude těhotná Marie a hostinský se bude jmenovat Josef.

A je hotovo. Vánoční ojebadí pokus o pololoutkové divadlo, u kterého Milan jako Bulgakov vždycky říkal, že tu svou scénu vlastně vůbec nechápe...

Anna Černá

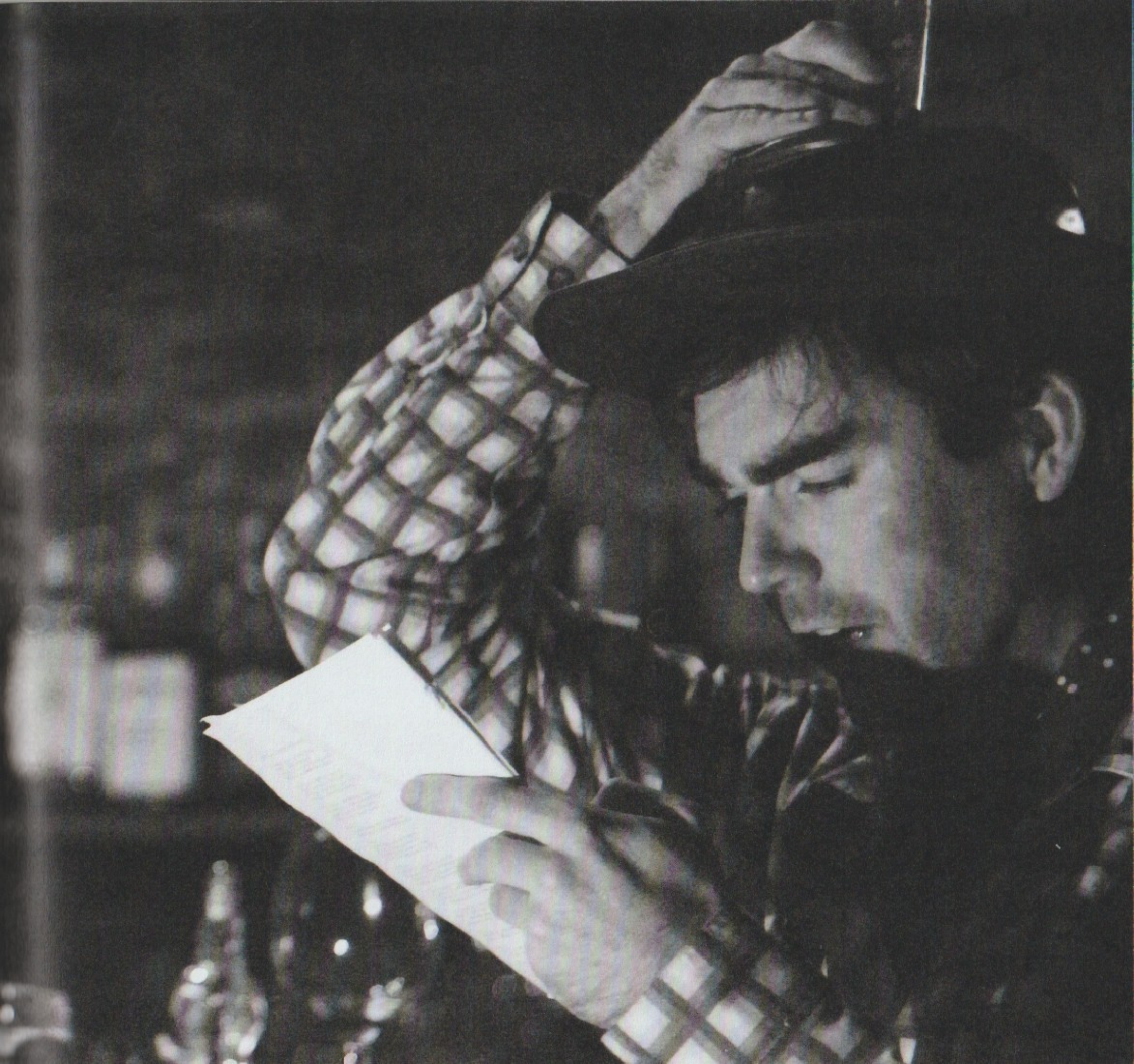

4x Foto: Jéža von Satén, Vánice, Baryton 2014

CESTA JE CÍL V TEXTILANĚ

Nápad na hru Cesta je cíl vznikl na festivalu Štkaní v roce 2014 v Novém Městě pod Smrkem, v areálu bývalý největší textilní továrny v Evropě – Textilany. Za Ojebad jsme se akce účastnili já, Oskar a Anička a v rámci našeho divadelního workshopu, se kterým nám pomáhala ještě spřízněná duše Helena, jsme měli za cíl během těch pár dní na festivalu vytvořit divadelní hru.

První dny jsme jen tak chodili kolem továrny a dívali jsme se, jak zde tvoří umělci. Nějak nás kroužení kolem nich inspirovalo k psaní. Mě asi nejvíc to, jak se spousta lidí bere přehnaně vážně, zatímco omotávají několik dní ňákou látku kolem sloupu. Vymysleli jsme postavu Tomáše Hnědého jako referenci na odstín oblečení většiny účastníků festivalu – hnědou. Tomáš byl zapálený cestovatel, tak trochu inspirovaný dobrodružstvími tehdejší cestovatelské pseudohvězdy Ladislava Zibury. Po vzoru Ladislava se vydal stopem na Balkán, kde to miloval a rozplýval nad autenticitou zdejších domorodců a krajiny. Zkrátka lidí si na tom Balkáně na nic nehráli, a hory, tak hory tam měli stejně krásný jako v Alpách, jen ceny čtyřikrát levnější!

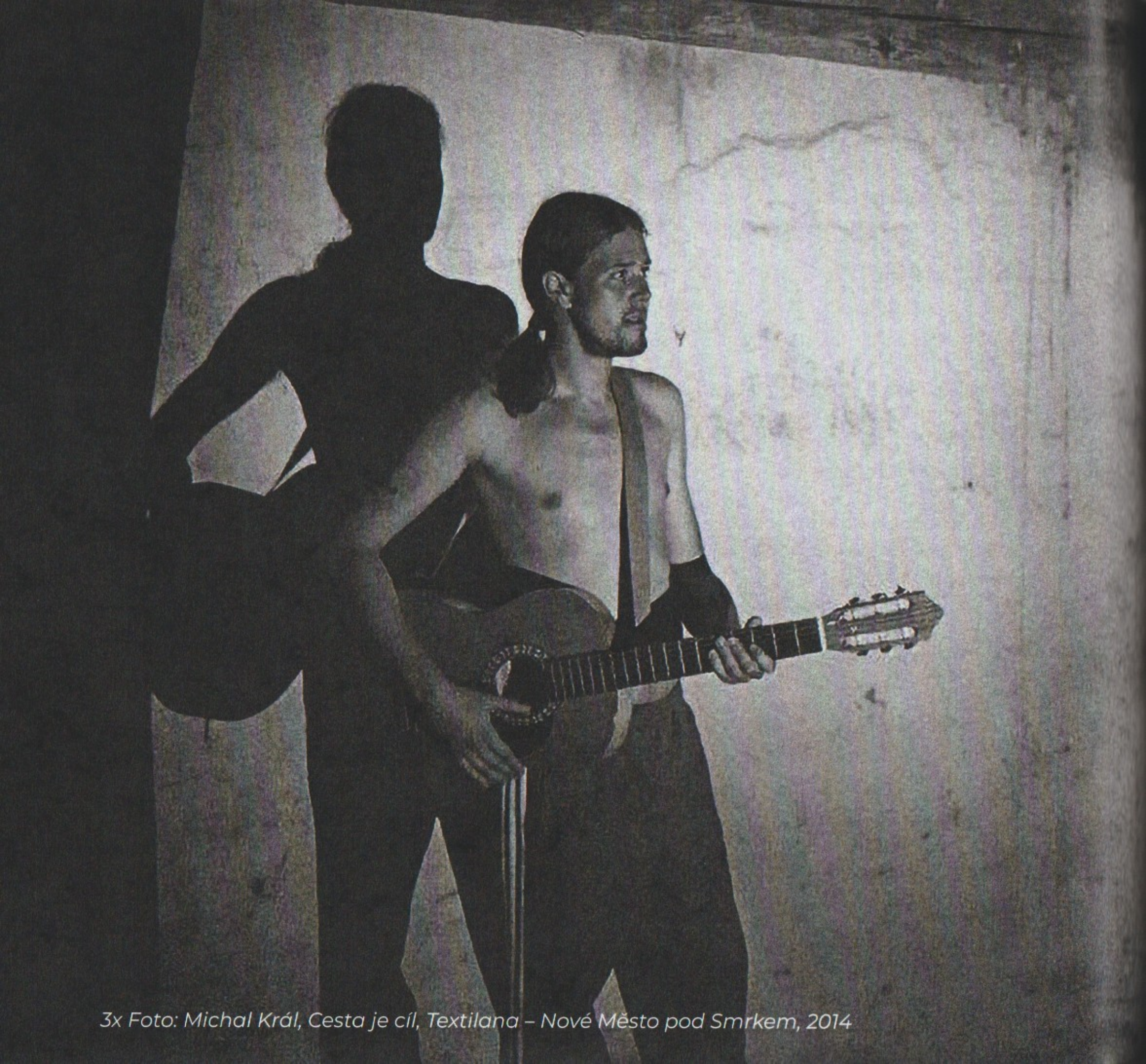
V rámci zbejvajících dní jsme nafotili v okolí Textilany různá místa, který jsme vydávali za Rumunsko a vytvořili tak základ pro cestovatelskou přednášku Tomáše Hnědého. Tu jsme uskutečnili jako výstup

našeho několikadenního divadelního workshopu. Z fotek, který Tomáš prezentoval, se pak tu a tam vytvořily živé obrazy, které uváděly na pravou míru Tomášovo přehnaně alternativně pozitivní vidění světa. Na cestách se Tomáš postupně potkal s reprezentanty alternativního umění – landartistkou, konceptuálním umělcem, dumpster diverem aj., kteří ho zasvěcovali do sekty vyznavačů alternativního umění, jež vedl rumunský guru Cesta Jecil. Nejvíc času nám asi zabralo vyšlapat do přilehlé louky obrovskou píču, jakožto produkt rumunské landartistky.

Na cestě Tomáš ale nepotkával pouze umělce, ale například také tzv. porno Asiatku (zástupkyni bojovnic za práva asiatek v pornu) nebo rumunského vzpěrače, který mu k jeho nelibosti přebral platonickou lásku a spolucestovatelku. Z přednášky na Štkaní pak vznikla hra pro celý soubor Ojebad, kterou jsme odehráli ve velkém sále turnovského kulturáku na přehlídce Modrý kocour, kde jsme sice neslavili postup, ale vysloužili jsme si pozvání na Semilského paroháče. O zážitcích ze Semil poreferuje v dalším textu více kolega Linhart. Postava Tomáše Hnědého žije dál až do dneška v rámci stand-upových výstupů ve Studiu Paměť na akci Get Up, Stand Up.

Milan Dedera

3x Foto: Michal Král, Cesta je cíl, Textilana – Nové Město pod Smrkem, 2014

SEMILSKÝ PAR(K)OH(R)ÁČ A ANIME

Repríza inscenace Cesta je cíl divadla Ojebad patří bezesporu k nejdivnějším vystoupením, kterých jsem se s tímhle souborem účastnil, a troufnu si říct, že jich nebylo málo. Veškerou absurditu těchto dvou dnů dokazuje nejen rozmazaná kvalita fotek, obskurní narudlé přítmí, ale především to, že si celý divadelní výlet pamatuji ne v živých barvách, ale z nějakého důvodu v barvách a stylu japonského anime. A to mohu odpřisáhnout, že jsem kromě piva, vína, kořalky, pomerančového džusu, vody, dalšího pomerančového džusu, kafe, kofoly, vody, kafe, vody, pomerančového džusu a čaje nepožil za celé dva dny nic, co by mohlo přivodit takové nezvyklé vnímání světa, kterého se mi od té doby nedostalo.

Představ si to asi takhle. Máš partu lidí, kteří hrají Milanovu a Oskarovu Ojebad hru Cesta je Cíl. A vyjíždí Koráčovým červeným žihadlem značky Ford jednoho podzimního dne do severočeských Semil. A všichni mají podobu anime postav. Jen několik dochovaných fotografií dokazuje, že tomu tak

nebylo, ale ty si představ, že to tak je, klidně pak tenhle text prožeň OCRkem nebo vo něj popros někoho z Ojebad a zadej ho nějaký umělý inteligenci, ať ti ty anime (nebo v tomhle případě spíš manga) obrázky vyrobí. Ale ty máš představivost dobrou, tak si to dej do sytejších barev.

Takže, pět lidí jede Kočáčovým pětimístným žihadlem a maj všerůzný rekvizity naházený na sobě, sotva se tam vejdou. Proč jich jede jen pět? Ostatní členové souboru nemohli a měli jsme domluvený dva záskoky místními Semilačkami. Takže sedíme já, Otto, ostrou bradku namalovanou jako trojúhelník, mikádo a chlupatý všechno – medvěd, jo. Milan, na bradě ani chlup, dokonalý vlasy malovaný jak střípce, lícní kosti, že s nima nakrájíš cibuli a ani tě to nerozbrečí, ještě navíc v bílém tričku s nápisem „I“, pak obrázek srdce a kebab a „Berlín“, ve kterým bude večer i hrát. Pak Koráč, kterej řídí, s uhlově černou patkou hozenou doprava, takovou patkou, kterou mu můžou všechny anime postavy s patkou jen závidět a pochopitelně s luckinou v koutku, tehdy se v autech ještě kouřilo. Tedy v Koráčově autě se ve skutečnosti nekouřilo, protože tam chtěl mít čisto, ale mimo něj a v jiných autech jo.

Pak tam máš Oskara ve fidelce s vytřeštěnejma vočima a vlasama v culíku. Ty jeho voči se jakoby vytřeštěný třásly tak, že nevíš, jestli je to špatnou animací, nebo třesoucím se tvým pohledem, a pak ještě Annie, s hárem skoro do pasu, která když chce, zvažní za ní nebe, a když chce, působí nejroztomilejší anime nevinností, až ti to připadá nevhodný.

A teď Koráč odpustí, ale řídí tak, že se bojím, i když mám animovaný ruce. Obloukem zabrzdí před nejbizarnější budovou v Semilech. Nejde ji přehlédnout. Stojí v místech, kde se Oleška stéká s Jizerou, ale ty si to představuj tak, že je animovaně oddělen od zbytku města kolem animovaných rozbouřených vod jak vod Hokusaje, protože takhle jsem to viděl já.

Koráč samozřejmě zastaví smykem. Kulturní dům v Semilech, dnes Kulturní centrum Golf, není ani tak zlým snem šíleného architekta, jako noční můrou zfetovaného šíleného architekta ve smrtelné křeči. Je to červený zvenčí, je to červený zevnitř, nic na sebe nenavazuje tak, jak má. Je to kombinace brutalismu, funkcionalismu na houbách a socialistickýho realismu na perníku. Představ si situaci, kdy se srazí na soutoku Olešky a Jizery vila Davida Lynche s hotelem ze Shiningu a někdo to vyzdobí na výroční sjezd KSČ, to celý na starým keltským pohřebišti. Na balkón se může vstupovat jen na vlastní nebezpečí, protože je moc nízko. Bar je dvojnásobně tak dlouhej, než by bylo potřeba, všude jsou

nesmyslně dlouhý chodby. I když je zvenčí spousta oken, skoro žádná místnost vevnitř nemá zdroj slunečního světla. Jakmile slunce zašlo, ukázalo se, že potemňující žárovky musel kupovat ten samej člověk, kterej vybavoval sety Akt X. Všude do očí bijící červená, stropy, koberce, stěny, stoly, židle. Interiér tohoto kulturáku je tak spleť, že jsem musel za večer potkat minimálně tři minotaury. Anime minotaury předpokládám víš, jak si máš představovat, to ti nemusím vysvětlovat.

Jak jsme se tam vlastně dostali. Dáma, co organizuje Semilského paroháče, viděla v Turnově představení Cesta je Cíl, líbilo se jí především kvůli improvizovaným pasážím a rozhodla se nás pozvat. Jen co jsme vstoupili nahoru, poslali nás do zdánlivě nekonečně černočervené chodby, kde bylo po levé straně asi třicet divadelních šaten, úzká chodba a jinak nic, celé to působilo velmi klaustrofobicky a i tak to bylo namalovaný. Organizátorka nás důsledně upozornila, že do osmi ráno to tu musí být vše vyklizené, ale Oskar ji uklidnil, že máme stejně v plánu jít ráno na houby a rozhodně by nás nenapadlo vyspávat.

Záskoky dvou ochotných Semilaček jsme museli nazkoušet velmi rychle. Obě slečny z toho byly patřičně vyděšené, v jednom případě šlo dokonce o učitelku, která nebyla s poetikou Ojebad ani s naším nezvyklým zjevem seznámena.

Největším problémem bylo obsazení role asijské pornoherečky, která je zakladatelkou neziskové organizace bojující za práva Asiatických v pornu. Nejde úplně o roli, kterou by člověk nabízel zaskakující amatérské herečce, a navíc učitelce během patnáctiminutové zkoušky před reprízou, navíc s ohledem na to, že původně byla role určena Junně, která i správně pasovala do drobné minisukně a dalších doplňků, které jakoby vypadly z mangy určené pro čtenáře 18 plus. Zbytek souboru se tak rozhodl pro radikální krok neuvádět zaskakující herečky do rozpaků, a tak role pornoasiatky připadla tomu nejchlupatějšímu a nejobtloustlejšímu z herců, tedy mně. Bohužel jsem se vešel jen do flexibilní minisukně a podkolenek, ostatní bych byl býval roztrhal.

Ředitel festivalu se nám představil za potemnělým barem, asi vypadal normálně, ale ty si ho představuj jako někoho, kdo je schopnej utopit čtyři lidi v Jizeře a vnutit ti co nejvíc kořalky, protože je to ta nejlepší v okrese, a donutit tě jen pohledem uznat, že tohle je ten nejlepší festival, na kterým si kdy vystupoval. Možná, že jsem ho tak viděl svým pozměněným viděním kvůli tomu, že se nám hned pochlubil,

že na Semilském pakoráčovi porotce na začátku tradičně topí v Jizeře (tedy ne skutečné lidi, ale jejich reprodukce v životních velikostech), vnutil nám podle svých slov nejlepší kořalku v kraji a my mu jako delta a gamma samci odkývali, že jde skutečně o nejlepší festival, na kterém jsme kdy byli, ačkoliv jsme teprve dorazili.

Repríza dopadla nad očekávání, lidu bylo tolik, že zaplnili celé foyer, kde se hrálo, i s přílehlými chodbami. Cítili jsme se jako hvězdy. Spousta lidí nás zvala na drinky, Annie nejvíc, mě o něco méně. Možná i na té vynikavosti festivalu i něco bylo. Navíc jsme dostali dobře zaplaceno, což v případě Ojebad nebývá vždy zvykem. Možná jen nebylo rozumné dávat nám celý honorář hned po představení na baru, a navíc Koráčovi, protože všichni ostatní buď čůrali nebo sklízeli rekvizity. Koráč pak v rozmaru večera obklopen zvědavými přátelskými cizinci prásknul do nekonečného baru (představ si u toho takovou tu střapatou zářivou ránu, jak se zachvěje úplně všechno). A zopakoval repliku z nesmrtelného filmu: „Platím za všechny, nalejte jim.“

Pak už šlo jen o záblesky, nadsázku, nesmyslné souboje, hororové prvky, ještě hororovější prvky. V labyrintu zmatečných chodeb jsme se postupně všichni ztratili. Dramatická hudba linoucí se odevšad přehlušila repliky a další, co si pamatuji, byl jen bolehlav, sucho v krku a hlas kráčející mezi kójemi šaten: „Tak mládeži, vstávat, za chvíli je osm, chtěli jste sbírat houby.“

„To nemůže být na nás,“ reagoval Oskar rozespale. Bohužel bylo. Zvládl jsem do sebe obrátit jeden pomerančový džus, než se ukázalo, že jsem jediný probuzený. Následný budíček od organizátorů už nebyl milý, jelikož byli posledními lidmi v kulturním domě a minutu později už jsme seděli v Koráčově žihadlu strháni cestou ve stavu, kdy nikdo nebyl schopen řídit. A tím si tu představu můžeš dokončit, námi pěti sedícími s unavenýma červeně podlitýma anime očima hledícíma z červeného vozu na červené brutalistické prvky semilského kulturáku. Kolem proběhne zvíře s parohy, titulky, konec.

Otto Linhart

SEMILSKÝ

PAROHÁČ 2015

PREHLIADKA JE PRÁBAVA
ZA FINANČNÉ PODPORY
MĚSTA SEMILY
A OBYVATELŮ SPONZORŮ

MĚSTO SEMILY

pátek 16.10. 10.00 hod.
sál KC Golf 18.00 hod.
HUŠÍ KRKY
Cirkus TeTy

pátek 16.10. 19.00 hod.
předsálí KC Golf
SAXOFONOVÉ KVARTETO
ZE ZLIČINA

pátek 16.10. 22.00 hod.
sál KC Golf
KLOZET
Společnost Bloumáři veřejnosti Turnov

sobota 17.10. 16.30 hod.
sál KC Golf
ZUBATÁ STORY
DS Vojan Desná - Mladá Holice

sobota 17.10. 19.30 hod.
sál KC Golf
HUKOT 4 A PŮL
De Facto Mimo Jihlava

pátek 16.10. 14.30 hod.
radnice
KDE JE PRINCEZNA
LS Čmukaři Turnov

pátek 16.10. 20.00 hod.
sál KC Golf
PODRAZ
Divadlo Tři Pardubice

pátek 16.10. 23.00 hod.
restaurace KC Golf
KLAMOVKA

sobota 17.10. 10.30 hod.
radnice
O PALEČKOVÍ
Kočovné divadlo Julie & spol.

sobota 17.10. 17.30 hod.
restaurace KC Golf
DON ŠAJN
LS SEMIL Hradec Králové

sobota 17.10. 21.30 hod.
restaurace KC Golf
CESTA JE CÍL
Divadlo OJEBAD Praha

pátek 16.10. 15.30 hod.
radnice
JAK NA ŠUMAVĚ OBŘI VYHYNULI
LDO při Zs Semily - záci 1.ročníku

pátek 16.10. 20.00 hod.
sál KC Golf
ELECTRO

SEMILSKÝ PAROHÁČ
16.-17.-18.10.2015
od 16. hod. v Zelené
anžbrt Zelená Gizele a mikvajznici
De Facto Mimo Jihlava

sobota 17.10. 13.00 hod.
radnice
MŮDEJ DRAHOKAMER
anžbrt Zelená Gizele a mikvajznici
De Facto Mimo Jihlava

sobota 17.10. 18.30 hod.
předsálí KC Golf
AURORA JASBANO

sobota 17.10. 23.00 hod.
restaurace KC Golf
AURORA JASBANO
a přátelé

pátek 16.10. 17.00 hod.
restaurace KC Golf
KYTICKA PRO EMU
Studio Hamlet Zelený Brod

sobota 17.10. 14.00 hod.
radnice
TO BUDETE ČUBRNET
Divadélko Kocábka

sobota 17.10. 15.00 hod.
radnice
...EISKOVÍ

4x Foto: Archiv Ojebad, Cesta je cíl, Semilský paroháč, 2015

**JAK JSEM SI
MYSLEL, ŽE
JSEM PŘIŠEL
S PERFECTNÍ
HROU I.**

Psal se rok 2014 a já seděl v Divadle Na zábradlí jako správný intelektuální snob a naivně uvěřil, že jsem právě dostal geniální nápad. Nějak jsem tehdy nemohl přijít na to, jestli se mi jejich inscenace Požitkáři líbí nebo ne, a říkal jsem si, že pokud dělají něco, co se vlastně děje na konci času, mělo by to mít pevnější příběh i přes absurdní odbočky, a v tom mě to napadlo. Výjev z, v mých očích, nejlepšího dílu pentalogie Douglase Adamse Stopařův průvodce po vesmíru. Ta scéna, kde jsou všechny postavy v Restaurantu na konci vesmíru ten jeho koncept, ta show a do toho konec veškerenstva. Milan s Oskarem tehdy nově převzali Studio Paměť a mně se ohromně líbilo, jak by do toho prostoru krásně zapadla ta kabaretní koncepce, stolečková úprava, drinky, Arthur Dent v županu a všechny ty kuriozní mimozemské postavy, diváci, co vědí, kde mají ručník a spousta britský muziky jako doprovod. Ještě, než jsem došel domů a začal drammatizovat, napadlo mě, který další postavy bych mohl vzít z jiných dílů Stopařova průvodce. Vždycky když jsem si představoval Forda Prefecta, představoval jsem si jeho brašnu po vzoru brašny na kameru z devadesátých let, kterou jsem měl pořád v garáži a teď byl důvod ji vytáhnout.

Bylo mi jasné, že mám ideální soubor pro tenhle materiál. Junna byla jasná Trillian se svou krásou, smyslností, inteligencí a mámvpíčismem. Excentricej Ford Prefect, popisovanej autorem jako člověk, se kterým si lidi nevydrží povídat dlouho, protože mají neodbytný pocit, že jim každou chvíli skočí po krku, byl jasnej Oskar. Zmatenej pozemšťan Arthur Dent nemohl bejt nikdo jinej než doktor Tesař. A pokud jde o bodrého konferenciéra, který dovede pracovat s publikem, jež za chvíli spatří zkázu veškerenstva, kdo jiný než Tomáš Hnědý, tedy pardon Milan Dederá.

Karty jsem měl rozdané, role taky. Během prvních zkoušek se nám vychrlily ještě nějaké nápady. Jako vystupující přibyli Wowbagger Táhnoucisedonekonečna ve skvělém podání Ivony, která navíc dokonale urážela různé lidi v publiku přesně, jak to autor předepsal. Wowbagger si ostatně usmyslí, že urazí všechny tvory ve vesmíru, to je jeho hnacím motorem. Přibyla nám postava muže, který vládne vesmíru v podání kamaráda Ondry a abychom netrápili další zvířata, jeho kočku, která možná skutečně vládne vesmíru, si zahrála jeho půvabná snoubenka Eliška, která se zároveň stala jakýmsi symbolem entropie.

Všechno mi to do sebe zapadalo. Jéža byl dokonce ochoten dělat technika, pouštět desky, měnit světla a stříhnout si epizodní roli depresivního robota Marvina.

Dokonce i při první zkoušce, když se mi povedlo využít klepání starého výtahu v Paměti s Across the Universe od Beatles a monologem Muže, který vládne vesmíru, řekl mi Milan: „Wow,“ protože to byl fakt působivej obraz, až bych řekl divadelní.

Nepochyboval jsem, že z Turnova postoupíme rovnou na Písek a dál a jiný scénář mi ani nepřipadl na mysl. Možná mě mělo varovat, že poslední verze scénáře byla třináctá.

U toho prvního obrazu ta Wow tak trochu skončila. Testovací předpremiéra v Paměti nebyla nejúspěšnější. Většina přátel se zmožila maximálně na „dobrej soundtrack“, „je to hodně ambiciózní“ a bohužel i „hm, je to nový“. Myslím, že mě to mělo varovat.

Ve svém nekonečném optimismu jsem dal dohromady i náskres foyer turnovské Střelnice, v němž jsem chtěl, abychom to hráli. Příprava trvala tři hodiny, protože tam bylo potřeba vytáhnout všechen zvuk a techniku. Nejvíc jsem se těšil na závěrečnou scénu, neboť z foyer v prvním patře vedly prosklené dveře na balkón, který se nám povedl krásně osvětlit, takže z Muže který vládne vesmíru bude vidět jen silueta ve světle tyčící se nad Turnovem a jeho závěrečný dialog se Zarniwúpem (Tesík) tak dostane úplně jiné grády, zvláště když Tesík bude mluvit bez mikrofonu a Muž, který vládne vesmíru, zvenčí na mikrofon.

Pak jsme začali hrát. Dohráli to, bohužel Ondřejova snoubenka Eliška nechtěně drkla do dveří vedoucích na balkón, a ty se zavřely. Tesík tak sice slyšel, co říká Muž, který vládne vesmíru díky mikrofonu, ale Muž, který vládne vesmíru zůstal stát v tichu na balkóně v chladné turnovské noci, zatímco na něj hledělo sto padesát lidí, a Tesík, kterému mohl jen odezírat ze rtů a odhadovat, co říká. Do dnešních dní mě fascinuje, že celý dialog se rozpadl až v závěru. Těžko by se mi vysvětlovalo porotě, jaký mimořádný výkon někteří z herců právě předvedli. Možná v tom mohlo hrát roli to, že jsme si pro Wowbaggera vybrali jako cíl nadávek právě porotce a během představení jim vynadali do debilů, kreténů a hovad, včetně oslovování celými jmény, roků narození a dalšími personáliemi.

Asi jsem nikdy nezažil horší výroky kritiky než ten večer. Čím víc se do nás pouštěli, tím víc se potřebovali doplňovat. Místy to zavánělo až určitou odvetnou radostí.

Byl to propadák, o kterém jsem si myslel, že bude majstrštykem. Když mi občas někteří členové Ojebad něco ošklivého provedou, říkám jim, že to nebylo nutné a oni oponují Restaurantem na konci vesmíru a mají pravdu. Celé to ale mělo jednu výhodu, a to tu, že díky onomu příšernému odsudku od poroty napadl na cestě domů mě, Ondřeje a Tesíka námět na inscenaci Odborná porota, takže jak se říká, všechno zlé...

Otto Linhart

FOYER
STRELNICE

SÁL

SÁL

ZVUKA, OSVETLOVAČI, HRAČI, PŘESOR, PŘED

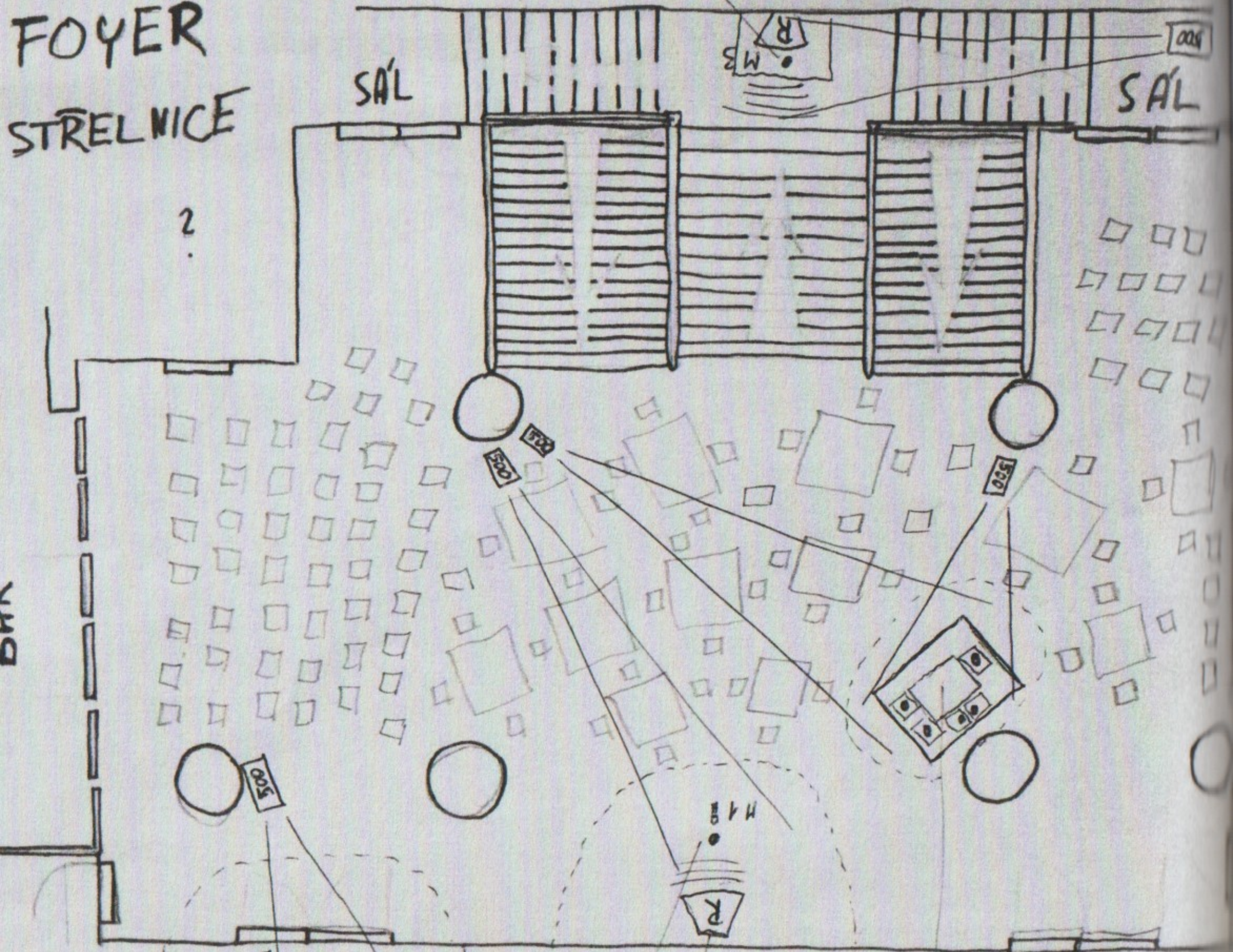
DOK

HRAČI
PŘESOR ZA
BÝHM OVRHM

HRAČI PŘESOR PŘED
MİKROFONEM

REKORDÉR

HRAČI PŘESOR
STUL NA REAKTIVABLU
PŘESOR NA SEZENÍ
PŘO 4 POSTAVY

?

500

500

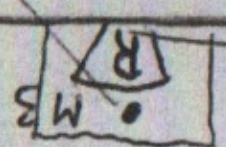
500

H1

H2

?

?

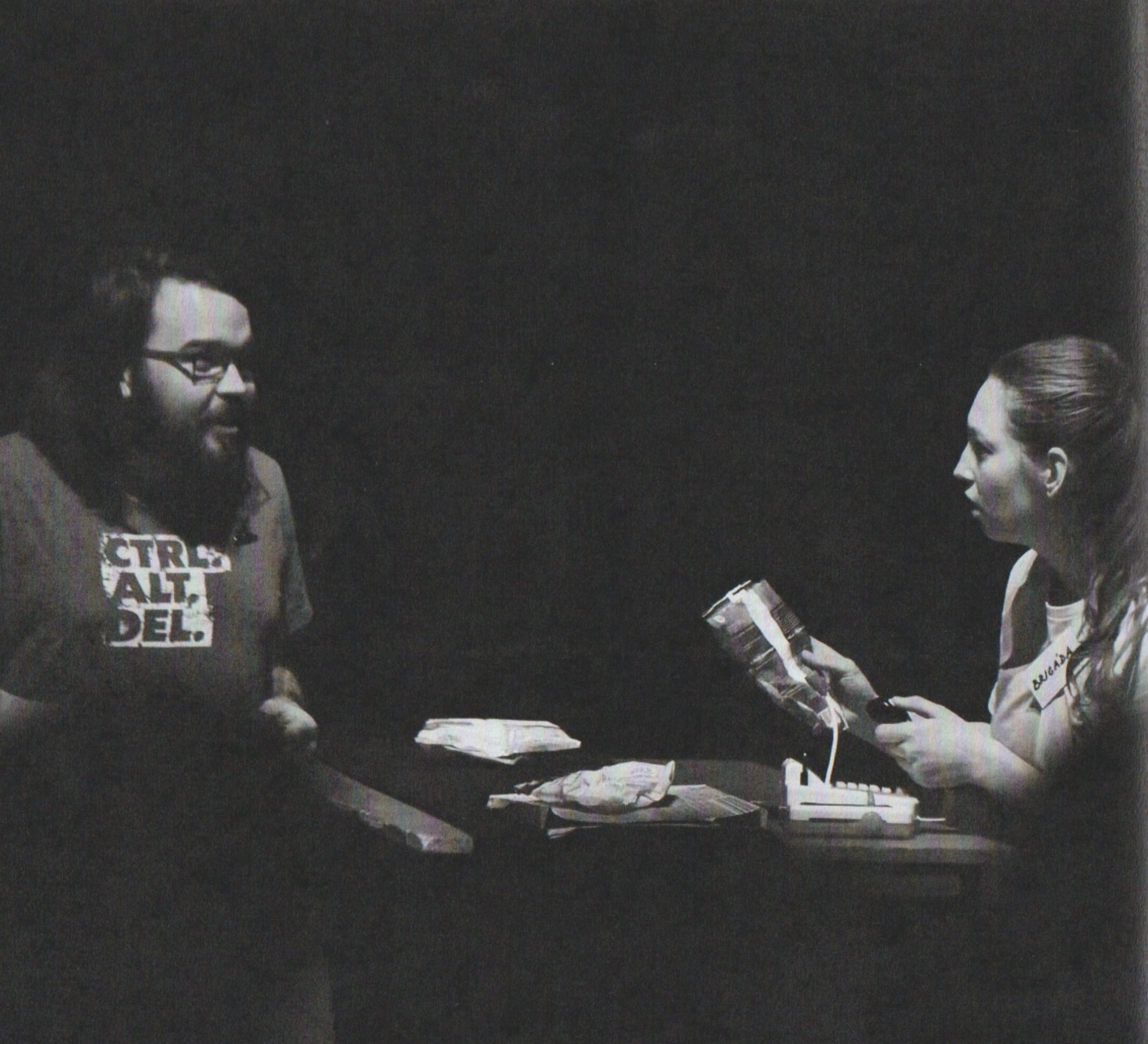

**JAK JSEM SI
MYSLEL, ŽE
JSEM PŘIŠEL
S PERFECTNÍ
HROU II.**

Tohle byla ještě doba, kdy sme se tak ňák střídali – jednou, dvakrát napiše Otto něco autorskýho a pak já s Tesikem nebo Oskarem ňákou píčovinu. Už sem měl za sebou (v roli spoluautora) kusy jako Jelito a Kopyto: Nejlepší detektivové v tomto vesmíru, Černý banán a Cesta je cíl. Všechno hry bez větších ambicí, ale zato tvořený s láskou k nekvalitnímu humoru. Tahle nová věc měla bejt ale jiná, cejtíl sem tam nádech sociální kritiky. Jako jó, velká část byla založená na slovních hříčkách typu „to je pro vás – řekla bych spíš stuha“ a vrcholná pointa byla inspirovaná vtípem „řekla přijď zítra, nikdo nebude doma, on druhý den přišel a skutečně nikdo doma nebyl“... Někdo by také mohl namítnout, že to, že Oskar nemá rád, když se ho prodavačky v Tescu ptají „Máte Clubcard?“, a že proto se těm prodavačkám pomstíme tím, že v novy hře budeme místo „Máte Clubcard?“ říkat „Máte Zmrddcard?“, jako ústřední motiv hry nestačí. Ale stejně – mezi řádky měl člověk cítit strasti každodenního života pokladní paní Zdeny a dalších hrdinů všedního dne a hra měla takovou tu druhou jemně milou vrstvu někde pod povrchem. Premiéra ve Studiu Paměť přinesla celkem slibný ohlasy – dobře se zde ukázalo, že nesmíte vždy věřit přízni svejch kamarádů. A pak přišla osudová repríza na Modrym kocourovi, kterou sme hráli opět na tý obří stagi v kulturáku. Tim, že se hra jmenovala Zmrddcard a hrál ji divadelní soubor Ojebad, jsme díky kombinaci vulgarity v názvu představení i souboru přilákali dost lidí, možná přes 200. Na tý obří stagi sme se s naším mini-supermarketem trochu ztratili a pokud si vzpomínám, hru provázelo pár technickejch nedokonalostí, ale jinak sem byl s výkonem celkem spokojenej a těšil sem se na rozborovej seminář. Pamatuju si, že sem měl tenkrát po celým těle ekzém a že mi nebylo vůbec dobře. Ne, že by mi tenkrát ňák dvakrát záleželo na kritice, ale vim, že hned první výroky našeho pozdějšího oblíbence magistra doktora Pšeničky: „Já k tomu řeknu jenom – prostě se mi to nelíbilo a nezaujalo mě to,“ mě ňák nekontrolovaně vytočily, asi ne proto, že nás hejtuje, ale proto, jak to bylo debilně podaný. Asi tu nebudu odcitovávat všechny legendární hlášky tehdejší poroty od toho – "... když chcete dělat Handkeho, jedte do Německa" nebo "...když si chci z něčeho dělat prdel, musím to nejdřív umět" aj. Pokud zpětná vazba porotců na Restaurant byla studnice hlášek pro Odbornou porotu, tak Zmrddcard byl jejich Atlantickej oceán. Po rozboru sem si šel namazat ekzém Indulonou.

Milan Dedera

3x Foto: Marek Douša, Zmrdcard, Modrý kocour, 2017

O TOM, JAK NÁS VŠICHNI ZAČALI MÍT ZASE RÁDI

..je k něčemu dobré, nebo jak řekl kdysi divadelní vědec Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.: „Mlčení je taky názor.“

Tento výrok během rozboru Restaurantu na konci vesmíru se ostatně stal i mottem následující inscenace Ojebad – Odborné poroty. Její příprava začala, jak už bylo řečeno, při odjezdu z Modrého kocoura z Turnova, jenž byl pro svou atmosféru tradičním premiérovým místem Ojebad inscenací. Snaha byla

taková, aby nebyla Odborná porota jen parafrází skutečných odborných porot, ale aby měla i nějaký přesah a oporu v ikonickém díle. V úvahu připadalo právě i dílo odborné, a tak vstoupil na scénu opět profesor Jan Císař, doyen české teatrologie a legendární kritik, dramaturg a milovník amatérského divadla. Profesor Císař totiž napsal v roce 1985 knihu *Práce porotce amatérského divadla*, která se inscenací stala hlavní oporou. Navíc se panu profesorovi už v minulosti líbila inscenace *Praha-Hronov* zpáteční nehledě na to, že byl díky letitému porotování po boku Oskarova otce pro soubor tak trochu starým známým. „Ten text je vám samozřejmě k dispozici, ačkoliv tuším, že v tom ze mě uděláte vola,“ tak zněla slova, kterými pan profesor povolil užití svého textu. Císařovi dokonce přijali pozvání do Paměti na pražskou premiéru. Jejich reakce rozhodně nebyla taková, jako v případě *Praha-Hronov*, o to větší ale měli zážitek, když je za děkovného potlesku publika *Ojebad* vyvezlo ručně ovládaným pamětním nákladním výtahem z temného podzemí do světla na povrch.

Text sestával nejen z úryvků Císařových textů, ale i ze skutečných replik porotců, které zazněly během rozborových seminářů dřívějších inscenací *Ojebad*. To celé bylo propojeno nesnadným osudem mytické Thálie, stejně tak jako osudem zbourané čtvrté stěny a dalšími dramaturgickými prvky, které, jak stálo v anotaci mají za cíl „pocítit a vyzdvihnout kvality a zároveň i neduhy českého amatérského divadla“.

Turnovská premiéra *Odborné poroty* způsobila něco nečekaného – ti samí lidé, co nemohli rozdýchat *Zmrdcard* a *Restaurant na konci vesmíru*, o ní mluvili hezky. Dokonce by se dalo říct, že inscenace, která si cíleně dělala legraci z porotců, jimi byla přijata lépe než cokoli jiného předtím. Úspěch se navíc opakoval i v *Písku* a pak došlo k tomu, o co souboru šlo po mnoho let – dostat se do *Hronova*.

Nejde říct, že by cestou nedošlo ke ztrátám. *Restaurant na konci vesmíru* rozbil Jézu takovým způsobem, že se od té doby činnosti souboru snaží vyhýbat. Díky chybějícímu členu se za zvukařským pultem objevil Prokop, jehož civilní minimalismus vyrovnával zkušené *ojebadí* histrióny.

Schylovalo se ke dvojímu hraní *Odborné poroty* na *Hronově* a vyvstala otázka, kam až zajít s cyklickým opakováním inscenace. Odborná porota totiž po vzoru *Joycova Finnegans Wake* začíná tam, kde končí, a tak je divák jejím zajatcem, dokud ještě zbude někdo hrající. Během předchozích repríz inscenace po svém pomyslném konci pokračovala dál v různých délkách, nikdy ale nedošlo k tomu,

aby se odehrála hned dvakrát za sebou v kuse. Ranní repríza v Hronově se tohoto nastaveného trendu držela, v případě druhé hronovské reprízy se ale Ojebad rozhodlo, že cykličnost a nekonečnost inscenace pozdvihne na novou úroveň. Navzory avizované stopáži proto odehrálo Odbornou porotu dvakrát a pak pokračovalo dál. Spousta lidí odešlo, protože všechny scény už jednou vidělo, někteří si skončili na pivo nebo cigaretu a zas se vrátili. Když se soubor pokusil po opětovném závěru odehrát Porotu ještě potřetí, došla jinak vstřícnému technikovi sálu bratří Čapků trpělivost a zbavil je elektřiny, čímž návštěvníky cyklicky udržovaného mikrokosmu pohltila tma (něco jako v Restaurantu na konci vesmíru, ale tentokrát umělecky kvalitně). A pak se hodně pilo a zpívalo v Tritonu, slavili se nově narození a očekávání synové některých členů a alespoň po jeden večer se Hronov stal místem, kde ptačí zpěv neutichal dnem ani nocí a jasmín neodkvétal.

Otto Linhart

RECENZE

ODBORNÁ POROTA

Občas se říká, že svět včetně sebe sama poznáváme zásadně rekurzivní cestou.

Zjednodušeně by se dalo říci, že něco zkoumáme a vytvoříme tak odkaz, potom se odkazujeme na takto vzniklý odkaz, potom zase na takto vzniklý odkaz atd. Pohybujeme se v jakýchsi kruzích nebo spíš pseudokruzích, které nás postupně nějakou dosti nevysvětlitelnou cestou vedou k hlubšímu a hlubšímu poznání (nebo také k hlubšímu a hlubšímu rozplynutí se v bludech...).

Omlouvám se za pseudoteoretický úvod, ale: pokud připustíme, že tomu tak opravdu je, že podstatná část našeho poznání probíhá rekurzivní cestou, nebude pro nás kruhovitá struktura inscenace Ojebad(u) Odborná porota nijak překvapivá. Nepřipustíme-li to, celkem překvapivá, až závratná, může být. V obou případech se ovšem můžeme dostat do velmi příjemné závratí z těch stále se nejasně prohlubujících kruhů či elips.

Pro mě to bylo z několika pohledů skvělé intelektuální divadlo.

Zprvé díky té rekurzivité, hravé rekurzivité. Odkazujeme se na něco, co právě probíhá nebo co proběhne za moment, nebo až na konci. Odkazujeme se na divadlo a přitom hrajeme divadlo. Odkazujeme se na hysterii a jsme hysteričtí. Poznáváme poznávání, poznáváme poznávání poznávání, ... Ale přitom to není jen poznávání pro poznávání, ale poznávání pro... pro něco, co... co já vím... něco důležitého...

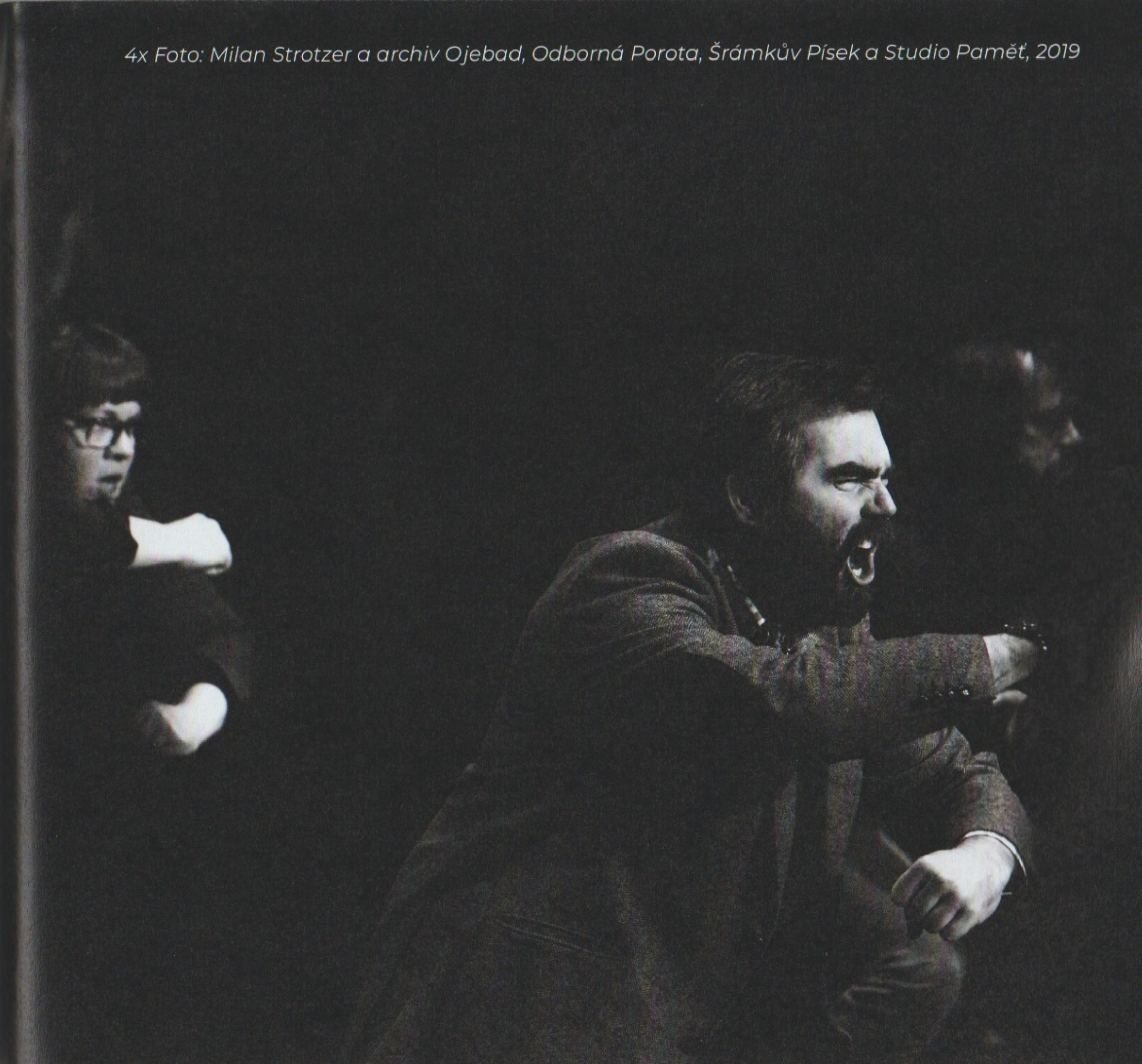
Ale protože se tento víkend chci věnovat hlavně herectví, tak: zvolené herectví se velmi hodilo právě pro to intelektuální divadlo; a pro amatérské divadlo (které je ve hře často zmiňované). Nehraje si na nějaké všestranně školené herectví, ovšem nehraje si ani na totální nekvalifikovanost. Vhodně vystihuje a využívá konkrétní možnosti herců v různých oblastech; respektuje i jejich vzájemnou nevyrovnanost; respektuje i jakousi zbytnost budování rolí; přiznává skutečnost, že Tarantinovi herci jsou o něco výraznější než herci Ojebad(u); zkrátka respektuje to, že se nejedná o běžné interpretační divadlo, že se jedná o autentické divadlo lidí, kteří do toho vstupují jako přemýšlející (třeba i přes míru, ale co je to přes míru?..) osobití tvůrci.

Díky tomu, že si herci nehrají na běžné divadlo, jsem jako divák neměl očekávání běžného divadla, a proto mi ani nevadilo, že chvílemi (jen chvílemi) nefunguje temporytmus, někdo mluví trochu nesrozumitelně, atd.

Zažíval jsem rozkoš z toho, že jsem se nemusel vůbec soustředit na vnější téma – uvažování o divadelní přehlídkové porotě. Mohl jsem si užívat autentické nic nepředstírající herectví, herectví s nadhledem, a především vír rekurzivních úvah vedoucích k tajemnému poznání.

Petr Odo Macháček, Blog Šrámkova Písku

4x Foto: Milan Strotzer a archiv Ojebad, Odborná Porota, Šrámkův Písek a Studio Paměť, 2019

INSCENACE ROKU

Česká profesionální tvorba v mých očích loni bledla ve srovnání se zahraničními zážitky, ale doopravdy a setrvale mě „zafascinovala“ Odborná porota pražského amatérského uskupení Ojebad. Utahovat si z vlastních řad elegantně a bez urážek, je umění, které se Ottovi Linhartovi v absurdně-revuálním scénáři podařilo. Hříčka je to sice přísně interní, ale právě v tom tkví její půvab: kdo nezažil přednášky profesora Císaře a (genderově nevyvážené) debaty na amatérských přehlídkách, nepochopí. Kdo ano, ten si připomene, jaké to je, chechtat se v divadle z plna hrdla, protože si prostě nemůže pomoci.

Petra Janák Zachatá, pro rubriku Inscenace roku 2019, Divadelní noviny

slow
...přidávlna/next we... 20...

BUBLINOVÁ TETRALOGIE DIVADLA OJEBAD

Odborná porota byla nejen úspěšná, ale stala se i první dílem takzvané Bublinové tetralogie divadla Ojebad. Své jméno získala částečně i kvůli častému termínu užívaném v rozborových seminářích – sousedského divadla. V tomto ohledu šlo o divadlo, které je populární právě tím, že se v něm objevují lidé neslavní, které sousedé a přátelé ovšem znají a vidí je v pro ně nezvyklých rolích. Aby se Ojebad vyhnulo nařčení z toho, že dělá sousedské divadlo, přiznalo bez mučení tezi, že dělá ve skutečnosti divadlo nejen pro přátele, ale hlavně pro svou sociální bublinu, neboť jen sociální bublina souboru na Ojebad chodí. Odtud tedy Bublinová tetralogie.

První díl byl hotov a vyvstala tak otázka, kam dál. Tu zodpověděl veliký muž, který tímto vchází na scénu, na níž ostatně byl celou dobu, protože vlastně nikdy neodešel, ačkoli fyzicky odešel už v lednu roku 1941 ve věku 58 let – James Joyce. Ten totiž ve své tvorbě, tedy nejenom v *Odyseovi* a *Finnegans Wake*, vnímal čas cyklicky a nikoli lineárně, což mimo jiné korespondovalo s tím, jak byla vystavěná Odborná porota. Joyce se v tomto vidění inspiroval italským zakladatelem filosofie dějin Giovannim Battistem Vícem, jenž rozlišoval čas na tři opakující se cykly – věk bohů, věk hrdinů a věk lidí. Joyce tento koncept rozšířil ještě o takzvaný Návrat (*Ricorso*). Joycovo vidění času a jednotlivé fáze tak přímo korespondují s jednotlivými díly Bublinové tetralogie divadla *Ojebad*. Čtyřka se navíc objevuje jak ve čtyřech onnipotentních druidech v *Odyseovi*, tak ve čtyřech nohách postele ve *Finnegans Wake*, tak i ve čtyřech porotcích Odborné poroty. Tato inscenace představuje hned první z uvedených věků, a to věk bohů, ať už jde o inscenaci zmiňovaného *Dia*, *Thálie* nebo další božstva postmodernistického uměleckého pantheonu.

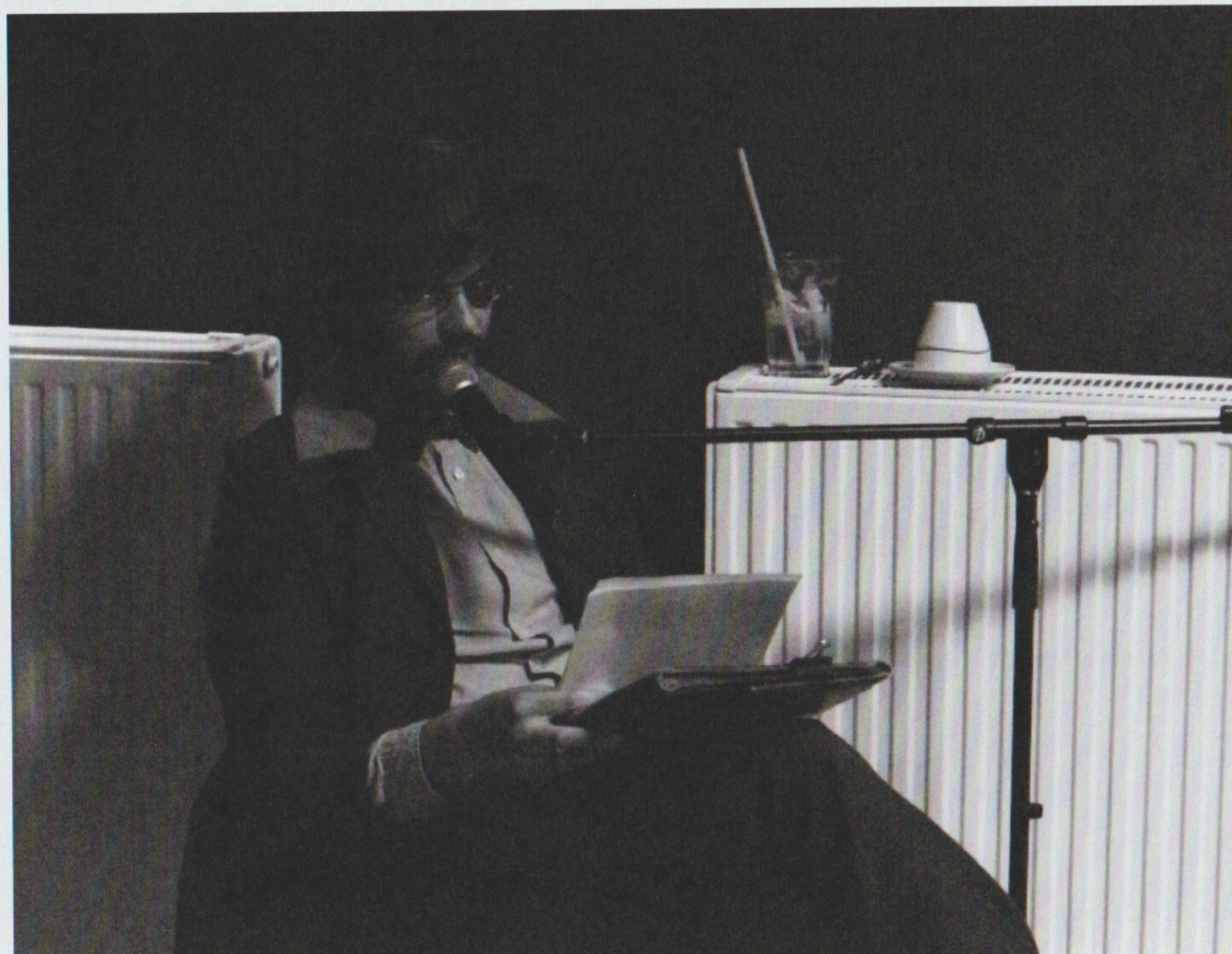
Po úspěchu Odborné poroty přišlo Divadlo *Ojebad* s druhým dílem tetralogie s názvem 2. díl, jehož stěžejním tématem byl právě nastupující věk hrdinů. Ve čtyřech obrazech je tu představován Homérův *Odyseus* čelící *Sirénám*, vdaveknechtivé dívky v odporu k nátlaku tradic, hrdinové první světové války a hrdinové obou psychoanalýz, ztělesnění vyfabulovanou doktorkou *Broučkovou*, jež s sebou nosí atributy jak doktora *Bohuslava Brouka*, tak i dědictví *Čechova pana Broučka*.

Ve 2. dílu také *Ojebad* poprvé představilo svůj revoluční koncept integrálního dramaturgického úvodu a výkonného dramaturga na jevišti. Po zkušenostech s neporozuměním mezi porotou, diváky a tvůrci usoudilo divadlo *Ojebad*, že je na čase, aby k těmto problémům nedocházelo, a zavedlo tak roli výkonného dramaturga, jenž je integrální součástí představení a má nejčastěji podobu autora předlohy. Jeho úkolem je vysvětlit divákům, o čem představení je, co si o něm mají myslet, jak ho mají interpretovat a jak se jim má líbit. Tím se totiž předejde nejméně jednomu nedorozumění. Jde o zcela organický vývoj divadla. Tak jako zavedl *Aischylos* druhého herce a *Sofoklés* třetího herce, jako vystavěl *Diderot* čtvrtou stěnu, zavedlo *Ojebad* výkonného dramaturga na jeviště. Někdo to ostatně dřív nebo později udělat musel.

Po dvouleté prodlevě se pak Bublinová tetralogie dočkala i svého pokračování v podobě věku lidí s titulem *Portrét umělce jako*. Věk lidí je zde představován jako marná snaha pojmout umění se sebou v centru dění. Joyce se v této inscenaci vrací, tentokrát ovšem prostřednictvím své prvotiny *Portrét umělce jako mladého muže*.

Onen čtvrtý věk, ona čtvrtá fáze Ojebad teprve čeká. Uvidí se, do jaké míry půjde o návrat a do jaké míry o zlomení nejstarší divadelní kletby.

Otto Linhart

2x Foto: Milan Strozer, Šrámkův písek, 2.díl, 2022

2x Foto: Ondřej Poloprudský, Modrý kocour, Portrét umělce jako, 2026

Vydal **OJEBAD PUBLISHING** jako svou 1. publikaci v roce 2026 při příležitosti festivalu 20 LET OJEBAD FEST.

Děkujeme všem fotografům za zdokumentování představení divadla Ojebad. Pokud jsme někde neuvedli jména autorů, nepodařilo se nám je dohledat. Na tomto místě jim děkujeme!

Za Plakát k festivalu 20 let Ojebad děkujeme Martinu Kaiserovi – koláže z plakátu jsou použity i pro grafiku v této publikaci.

Také děkujeme všem záskokům a hostům na představeních, tedy našim známým a kamarádům, jejichž jména nejsou v textech zmíněná, a to Alexisovi Katakalisovi, Elišce Skákalové, Fadi Fayadovi, Heleně Potměšilové, Jitce Blümelové, Martinu Starci, Maryaně Kozak, Michaele Kučerové, Ondřejovi Skákalovi, holkám v Semilech a dalším!

V neposlední řadě zdravíme diváky v poslední řadě a celou Ojebad bublinu, která nám byla vždy věrná – PO VÝHŘE I PO PROHŘE.

grafika: Eva Filipová

korektura: Ojebad

texty:

memoáry: Anna Černá, Jan Tesař, Milan Dedera, Otto Linhart

recenze a převzaté texty: Dagmar Brtnická, Jan Císař, Markéta Vöröšová, Petr Odo Macháček, Petra Janák Zachatá

editoři: Milan Dedera a Otto Linhart

@ojebadtheatre

ISBN 978-80-11-08585-8

